ATILGAN

BİLİMKURGU DERGİSİ

SAYI
4

100.000 TL

ATILGAN Bilimkurgu Dergisi

Sayı: 4 Temmuz-Ağustos 96

SUNUŞ

Yeni bir sayı ile yine iki ay boyunca beraberiz. Bu sıcak yaz günlerinde umarız elinizdeki dergi ile kendinizi bir vahaya girmiş sanırsınız.

Üçüncü sayımızın sayfa sayısı ve içeriği sizlerden olumlu eleştiriler aldı. Bu konudaki fikirlerini telefon ya da mektupla bildiren tüm arkadaşlara en içten dileklerimizle teşekkür ediyoruz. Ayrıca bize mektup yazarak Ankara'da satış konusunda yardımcı olabileceklerini belirten ODTÜ'lü arkadaşlara da teşekkürler. Gerçekten de ODTÜ'nin Türk bilimkurgu tarihi içerisindeki yeri ilerde bu konuda yazacaklar tarafından dikkate alınacaktır. Kendilerine bir kez daha teşekkür ederiz.

Derginin dağıtımı ve satışı konusunda yardımcı olabilecek arkadaşlara gereksinimimiz var. En azından çevrenizde tanıdığınız bilimkurguyu seven ya da tanımak isteyen kişilere birer, ikişer tane satabilmeniz bile bizim için oldukça önemlidir.

Haziran ayında yayınlanan Bilim ve Teknik dergisi bilimkurguya ağırlık veren bir sayı ile karşımıza çıktı. Gerek kapak resminden ve gerekse de içindeki Önsöz ve bilimkurgu konusundaki yazı ile üzerine düşen görevi yerine getirdi. Gökhan Tok'un hazırladığı yazının yanısıra konu ile ilgilenen bazı bilimkurguseverlerin açıklamalarının da yer aldığı sayıda dergimiz yayın yönetmeni Bülent AKKOÇ'un da kısa bir yazısı var.

Metis yayınları bilimkurgu dizisinde bu kez yerli bir yazara yer verdi. Ahmet Müfit ÖZDEŞ'in "Son Tiryaki" adındaki öykülerden oluşan seçkisini tüm bilimkurguseverlere salık verir, yazarımızdan yenilerini beklediğimizi bu satırlar aracılığıyla kendisine duyururuz.

Her ay yaptığımız toplantılarda bazan dile getirilen bir hususta sevilen bilimkurgu TV dizisi "Uzay Yolu"nun uzay gemisi ATILGAN'ın plastik maketi oluyordu. Bilmeyenler için açıklayalım aslından belirli bir oranda küçültülerek yapılan plastik maketler ülkemizde genellikle uçak, gemi, araba şeklinde satılmaktadır. Ayrıca maket yapanlar bilirler, Türkiye'de bu tür maketler üretilmemektedir.

İstanbul'da maket satan bir dükkanda az sayıda ATILGAN uzay gemisinin maketleri (eski tip, yeni tip) ve Star Wars filminin ünlü gemilerinden X-WING satılmaktadır. Az sayıdaki bu maketlerden temin etmek isteyen arkadaşlar akşamları Bülent AKKOÇ ile görüşebilirler
(Ev Tel: 0216. 371 00 19).

Basın-yayın camiasında bilimkurguya olan ilginin artışına Sarmal Yayınları da katıldı. Douglas Adams'ın büyük beğeni toplamış olan eserlerini belirli bir sırayla yayınlamayı düşünüyorlar. İlk olarak daha önceden yayınlanmış olan bir kitapla "Her Otostopçunun Galaksi Rehberi" ile başladıkları diziyi yine aynı dizinin diğer kitapları ile sürdürecekler.

Umarız bu sayımızı da beğenerek ve zevkle okursunuz. Birinci sayımızdaki dileğimizi yineliyoruz. "Sizleri de aramızda görmek bizi çok mutlu edecek. Lütfen gemiye buyrun!"

ATILGAN

İÇİNDEKİLER

GRİP
Ray Bradbury 1
"UZAY ÇİFTÇİLERİ" üzerine
Christian Szyska 5
KISA ÖYKÜ TEKNİĞİ
Faruk Çavuşoğlu 7
BOŞLUKTA MÜCADELE
Melih Tarı 8
ÇİZGİROMANDA BİLİMKURGU
Hüsnü Çoruk 15
R. A. HEINLEIN'ın YAŞAMI 17
BEYLER, LÜTFEN OTURUN
R. A. Heinlein 19
EĞLENCE ve KAR İÇİN HAYALLERİ DEVİNDİRMEK
Bruce Sterling..... 25
THE DIG
Utku Altunkaya 29
ANKA GÜNLÜĞÜ
H. Alpin - K. Kuloğlu 30
ÇİZGİROMAN 35
DEĞİŞİM
Recai Dinçer 37
TEST / Sezen Kaymak 40

Dergiyi Çıkaranlar: Bülent AKKOÇ, Hakan ALPİN, Kamil AYDINLI, Sezen KAYMAK, Faysal KEMERİZLİOĞLU, Kemal KULAOĞLU.

Sahibi: Hakan ALPİN
Yazı İşleri Müdürü: Bülent AKKOÇ

Atılgan bilimkurgu dergisi iki ayda bir yayınlanır. Yazılardaki görüşler eser sahibine aittir.

Bu sayıya katkıda bulunanlar: Zeynep AKKUŞ, Utku ALTUNKAYA, Faruk ÇAVUŞOĞLU, Hüsnü ÇORUK, Recai DİNÇER, Ali DÜZGÜN, Mustafa EDEBALİ, Emrah GÖKER, Aşkın GÜNGÖR, Sadi KONURALP, Ali NAR, Melih TARI, Erol TULAY,

Dizgi: RİND AJANS / 511 29 35
Montaj: Aşkın GÜNGÖR
Baskı: YAYLACIK MATBAASI AZİZKAN MÜCELLİTHANESİ

Yazışma Adresi: Bülent AKKOÇ, P.K. 1345 80008 Karaköy / İSTANBUL
Tüm ödemeler için (Bülent Akkoç - 114928) posta çekini kullanabilirsiniz.

Grip

Ray Bradbury

Çeviren: Sadi Konuralp

Onu tertemiz, ütülü çarşaflara yatırmışlardı. Pembe renkli lambanın altındaki masanın üzerine, kısa aralıklarla, içinde taze sıkılmış portakal suyu bulunan bir bardak koymaktaydılar. Charles'ın tüm yapması gereken, arada bir başlarını kapı arasından uzatıp kendisini yoklamaları için annesi veya babasına seslenmekti. Odanın akustiği oldukça iyiydi. Aşağıda kafesindeki kanaryanın şarkı söylemesini duvarlar vasıtası ile dinleyebilirdiniz. Eğer çok hassas biri değilseniz, böylesine bir rahatsızlık o kadar kötü sayılmazdı.

Charles onbeş yaşındaydı. Sonbaharla toprağın kavrulmaya başladığı Eylül'ün ortasına gelinmişti. Korkmaya başlayana dek yatakta üç gün geçirmişti.

Eli değişmeye başlamıştı. Sağ eli. Eline baktı. Yatak örtüsünün üzerinde sıcak ve terli halde duruyordu. Titreyip, hafifçe bir kımıldadı. Sonra o şekilde durarak renk değiştirdi.

O öğleden sonra doktor tekrar geldi. Çocuğun incecik göğsüne ufak bir davulmuş gibi birkaç kere vurdu. Doktor gülümseyerek, "Nasılsın?" diye sordu. "Aman sakın gribim çok iyi ama ben kötüyüm gibi espriler yapma. "Genelde pek sık yaptığı bu espriye kahkahalarla güldü.

Charles orada uzanmış halde durumun hala korkunçluğunu düşünmekteydi. Espri zihinde yer etmişti. Sonra endişe etmeyi bıraktı. Doktor yaptığı esprinin ne kadar kaba olduğunu bilemezdi.

"Doktor" diye fısıldadı, "elim artık bana ait değil. Bu sabah başka bir şey haline dönüştü. Tekrar eski haline dönüşmesini istiyorum."

Doktor sırıtarak dişlerini gösterdi ve çocuğun ellerini okşadı.

"Bana oldukça sağlıklı geldi evladım. Galiba sen bu ateşli halinle bir rüya gördün."

Charles soluk yabani elini merhametsizce tutarak, "Ama değişti doktor" dedi. "İnanın değişti."

Doktor tekrar göz kırptı.

"Sana pembe bir hap vereceğim." Charles'ın diline bir hap yerleştirdi. "Yut bunu!"

"Bu ilaç elimi eski haline dönüştürecek mi? Elim tekrar benim olacak mı?"

"Tabii, tabii."

Doktor masmavi Eylül'ün göğü altında arabasıyla çıktığında ev sessizlik içinde idi. Aşağıda mutfakta bulunan bir saatin tik takları hafiften hafife duyulmakta idi. Charles elini gözden geçirdi.

El eski haline dönmemişti. O hala başka biriydi.

Dışarıda rüzgar uğuldadı. Yapraklar soğuk pencereye çarparak düştüler.

Saat dörtte öteki eli de değişti. Bir mikrop veya bir kimyasal madde yahut da bir virüs sonucu olmalıydı. Eli hücre hücre zonkladı ve kaydı. Tıpkı canlı bir kalp gibi atmaktaydı. Tırnaklar maviye sonra da kırmızıya dönüştü. Değişmesi ve değişikliklerin bitmesi aşağı yukarı bir saat sürdü. Şimdi yine normal görünümdeydi. Ama normal değildi. Artık ona ait değildi. Çocuğun içini korku kapladı ve yorgun bir halde uykuya daldı.

Annesi saat altıda çorba getirdi. Ama çocuk çorba içemezdi. Gözlerini kapatarak, "Artık benim ellerim yok" dedi.

"Ellerin oldukça iyi gözüküyor" dedi annesi.

"Hayır" diye sızlandı, "Ellerim yok. Kendimi sakat hissediyorum. Ah anneciğim, ne olur sarıl bana. Korkuyorum."

Yemeği annesinin vermesi gerekti.

"Anne" dedi "Lütfen tekrar doktoru çağır, çok hastayım."

"Doktor bu gece sekizde gelecek" diyerek annesi odadan çıktı.

Saat yedide ev gece karanlığı içindeydi. Charles bacaklarından birindeki değişikliği hissettiğinde,

yatağında oturur halde idi.

"Anne! Çabuk gel" diye bağırdı.

Ama annesi geldiğinde değişim bitmişti.

Annesi tekrar aşağıya indiğinde yatağa uzandı. Bacağının zonklaması ve ısınmasına engel olamamaktaydı. Kızıllık topuklarından ayak bileklerine, oradan da dizlerine kadar çıktı.

Doktor kapı arasından gülümseyerek, "Girebilir miyim?" diye sordu.

"Doktor, çabuk yorganımı kaldırın" diye bağırdı Charles.

Doktor anlayışla yorganı kaldırdı ve "Kaldırdım işte" dedi "İkisi de sağlıklı. Biraz terli ve sıcak. Ben sana yatakta fazla dönmemeni söylememiş miydim ha, evlat?" Terli çenesini çimdikledikten sonra "Nasıl ilaçlar yardımcı oldu mu, elin düzeldi mi?" diye sordu.

"Hayır. Artık el ve ayaklarım benim değil."

"Ya demek öyle. Sana üç tane daha hap vereceğim."

"Yararı olacak mı? Lütfen söyleyin, neyim var benim?"

"Sende hafif bir soğuk algınlığıyla birlikte kızıl hastalığı var."

"Benim içimde ufak mikropların yanında bir başka mikrop daha mı yaşıyor?"

"Evet."

"Bunun kızıl hastalığı olduğuna emin misiniz, beni hiç muayene etmediniz ki?"

Doktor çocuğun nabzına soğukkanlı bir şekilde bakarken, "Gördüğüm zaman hemen tanırım" dedi.

Doktor siyah çantasını toplarken Charles ses çıkarmadan yatakta uzanmış bir halde durdu. Neden sonra, oğlanın küçük, ince sesi odanın sessizliğini bozdu. Gözleri birşey anımsıyormuşçasına dalıvermişti.

"Bir zamanlar bir kitap okumuştum. Kitapta sıkışmış ağaç ve bitkilerin taşa dönüştükleri yazılıydı. Hatta düşen ağaçların nasıl sıkıştıkları, minerallerin bunların içine nasıl işledikleri ve bunların nasıl değiştikleri yazılıydı. Yine ağaç gibi görünüyorlardı ama taştılar." Konuşmasını kesti. Sıcacık odada nefes alıp vermesi duyulmaktaydı.

"Ne olmuş yani?" diye sordu doktor.

"Düşünüyordum da, acaba mikroplar da büyüyebilir mi? Yani biyoloji dersinde bize tek-hücreli canlıların, amiplerin ve buna benzer şeylerin milyonlarca yıl önce nasıl bir arada kümelenerek ilk büyük canlıları oluşturdukları anlatılmıştı. Çok-hücrelilerin de bir araya gelmesiyle de daha büyük canlılar oluşuyordu. Böylece balıklar ve sonunda biz meydana geldik. Bizler birbirleriyle yardımlaşmak amacıyla birarada toplanmaya karar vermiş hücreler yığınıyız, öyle değil mi?" Charles, ateşli dudaklarını ıslattı.

Doktor ona hafifçe yaklaşarak, "Anlatmak istediğin ne" diye sordu.

"Size şunu anlatmak istiyorum. Tıpkı eski günlerde olduğu gibi, birkaç mikrop bir araya gelerek, bir yığın oluşturmak ve daha büyük bir şey meydana getirmek isteseler ne olurdu acaba? Ne olur, lütfen ne olur düşünün. Bir düşü..."

Bembeyaz elleri göğsünden boğazına doğru tırmanmaktaydılar.

"Hele bir insanı ele geçirmeye karar vermişlerse."

"Bir insanı mı?"

"Evet. Ya bir insanın kendisi oluvermeyi düşünmüşlerse? Ben, ellerim ve ayaklarım! Ya bir hastalık bir insanı öldürmeyi biliyor ama onun gövdesinde sonradan yaşayabiliyorsa?"

Çığlık attı.

Eller boynunun üzerindeydi.

Doktor bağırarak öne atıldı.

***

Saat dokuzda çantasını toparlamasına yardımcı olan anne ve baba, doktora arabasına kadar eşlik ettiler. Epey bir süre soğuk gece rüzgarı altında sohbete daldılar.

"Elleriyle bacaklarının bağlı olup olmadığına arada bir bakın" dedi doktor. "Kendisine bir zarar vermesini istemiyorum."

Anne bir an ellerini doktorun kolunda tutarak "İyileşecek mi doktor?" diye sordu.

Doktor annenin omuzunu okşadı. "Otuz yıldır sizin doktorluğunuzu yapmadım mı? Ufak bir grip işte. Çocuk hayal kuruyor."

"Ama boynundaki o lekeler. Kendisini az daha boğuveriyordu."

"Onu öylece bağlı bırakın. Sabaha bir şeyi kalmaz."

At arabası, Eylül gecesinin karanlığında yolda kayboldu.

Sabah üçte Charles hala uyanık haldeydi. Yatak, başı ve sırtının altında kaykılmıştı. Terlemişti. Artık değişecek ne kolu, ne de bacağı kaldığından, sıra gövdesindeydi. Yatak içinde kımıldamadı ama geniş ve boş tavana çılgın düşüncelerle baktı durdu. Bir ara bağırıverdi fakat çok yorgundu. Üstelik annesi ıslak bir havluyla alnındaki teri silmek için birkaç kez gelmişti. Sessiz ve elleri bacaklarına bağlıydı.

Bedeninin değişim sınırlarını hissetti. Organları kaydı. Ciğerleri tutuşan bir alkol gibi yanıyordu. Oda sanki şömineden gelen titrek ışıklarla aydınlanıveriyordu.

Şimdi artık bedeni yoktu. Gitmişti. Onun altındaydı ama içi yanan letarjik bir ilaçla doluydu. Sanki giyotinle başı kesilmişti ve bedeni hala canlı ama başkasına ait bir halde iken, kendi başı geceyarısı yastık üzerinde durmaktaydı. Hastalık, bedenini yemiş ve bunun sonucunda, hastalıklı bir kopya halinde kendi kendini meydana getirmişti. Küçücük el kılları ve tırnakları, bereler, ayak tırnakları, sağ kalçasındaki küçük lekeye kadar herşeyi kusursuzca kopyalamıştı.

"Ben ölüyüm" diye düşündü. "Öldürüldüm ve hala yaşıyorum. Bedenim ölü. Şu anda tam bir hastalık ve kimse bunu bilmiyor. Etrafta dolaşacağım ama o ben değil, bir başka şey olacak. Kötü, düşünülmesi çok zor, şeytani birşey. O şey benim ayakkabılarımı giyecek, su içecek, belki de bir gün evlenecek ve daha önce herkesin yapmış olduğundan daha büyük bir kötülük yapacak."

Sıcaklık şimdi boynuna ulaşmış, yanakları sıcak bir şarap gibi kıpkırmızı olmuştu. Dudakları yanıyor, göz kapakları yapraklar gibi ateşle tutuşuyordu. Burun delikleri, mavi alevleri kesik kesik nefesle dışarı veriyordu.

"Evet böyle olacak" diye düşündü. "Başımı, beynimi, iki gözümü, tüm dişlerimi, beynimdeki her noktayı, her saçımı, kulaklarımdaki her kıvrıntıyı ele geçirecek ve geriye benden birşey kalmayacak."

Beyninin içi sanki kaynayan bir civa ile doluydu. Sol gözünün kendi üstüne kasıldığını, bir yılan gibi kaydığını hissetti. Sol gözü kör olmuştu. Artık ona ait değildi. Düşman bölgesiydi. Dili de gitmiş, kesilmişti. Sol yanağı uyuşmuş gitmişti. Sol kulağı işitmiyordu. Artık başka birine aitti.

Annesi kapıdan yanına gelene kadar bağırmayı sürdürebildi.

***

Güzel bir sabahtı ve hava açıktı. Kuvvetli bir rüzgar, doktoru, atı ve arabasını yol boyunca taşımakta ve evin önünde durmasına yardımcı oldu. Üstteki pencereden oğlan ayakta ve giyinmiş bir şekilde gözüktü. Doktor ona el salladığında ona karşılık vermedi.

"Ne oldu evladım" diye sordu Doktor. "İyileştin mi? Vay canına!"

Doktor hızla yukarı çıktı. Yatak odasına soluk soluğa girdi.

"Niye yataktan çıktın" diye sordu. İnce göğsünü dinledi, nabzını yokladı ve ateşine baktı. "Kesinlikle şaşılacak birşey. Sağlıklısın. Hayret bir şey ama iyileşmişsin!"

"Hayatımda bir daha hasta olmayacağım" dedi çocuk sessizce pencereden dışarı bakarak. Asla."

"Umarım olmazsın. Ama bu kadar çabuk sağlıklı olman şaşılacak bir şey Charles."

"Doktor..."

"Evet Charles?"

"Şimdi okula gidebilir miyim?"

"Yarın gitsen daha iyi. Okula gitmekte kararlı

gözüküyorsun."

"Öyle, okulu severim. Tüm çocukları da. Onlarla oynamak, onlarla güreşmek, onların üstlerine tükürmek, kızların at kuyruğu saçlarını çekiştirmek, öğretmenlerin ellerini sıkmak, vestiyerdeki paltolara dokunmak istiyorum. Büyümek, seyahat etmek, dünyadaki tüm insanlarla el sıkışmak istiyorum. Evlenmeyi, çok çocuğum olmasını istiyorum. Kütüphanelere gitmeyi, kitapları ellemeyi... bunların tümünü istiyorum" dedi çocuk pencereden eylül sabahına bakarak. "Bana hangi adla seslendiniz?"

Doktor şaşırdı. "Ne? Sana Charles'dan başka birşey demem ki"

Charles omuz silkti. "Hiçbir ad olmamasından iyidir."

"Okula gitmek istemene memnun oldum."

"Gerçekten gitmek için sabırsızım. Yardımınız için teşekkürler doktor. El sıkışalım."

"Memnuniyetle."

Sıkıca el sıkıştılar. Açık pencereden temiz hava esti. Neredeyse bir dakika el sıkışmayı sürdürdüler. Çocuk yaşlı adama gülümseyip, teşekkür etti.

Sonra gülerek doktorla aşağıya inip, arabasına götürdü. Annesi ve babası mutlu bir uğurlama için onları takip etti.

"Sapasağlam, hayret bir şey" dedi doktor.

Baba "Üstelik de güçlü" dedi. "Geceleyin bağlarını koparmış. Öyle değil mi Charles?"

"Öyle mi?"

"Elbette. Nasıl yaptın?"

"Şey, aradan epey zaman geçti."

"Epey zaman mı?"

Güldüler. Gülerlerken suskun çocuk çıplak ayaklarıyla kaldırım üzerinde yürüdü. Kaldırım üzerinde dolaşan kırmızı karıncaların üzerinde ayaklarını dolaştırdı. Ailesi yaşlı adamla konuşmayı sürdürürken, beton üzerinde duraklayan, titreyen ve hareketsiz kalan karıncaları, gözleri parıldayarak izledi. Artık onların soğuk olduklarını biliyordu.

"Hoşçakalın."

Doktor arabasına binmiş, el sallıyordu.

Çocuk ailesinin önünde yürüdü. Yürürken, kasabaya doğru bakıp, "School Days" şarkısını mırıldandı.

Babası "Tekrar sağlıklı olması ne güzel" dedi.

"Baksana, okula gitmeyi ne kadar da çok istiyor."

Çocuk sessizce geriye döndü. Her ikisine de sıkıca sarıldı, onları birkaç kez öptü.

Sonra bir kelime bile etmeksizin eve girdi. Anne ve babası girmeden, kuş kafesini açarak, içine elini uzattı. Sarı kanaryayı sadece bir kez okşadı.

Ardından kafesin kapağını kapadı, geriye dönüp, anne ve babasını bekledi.

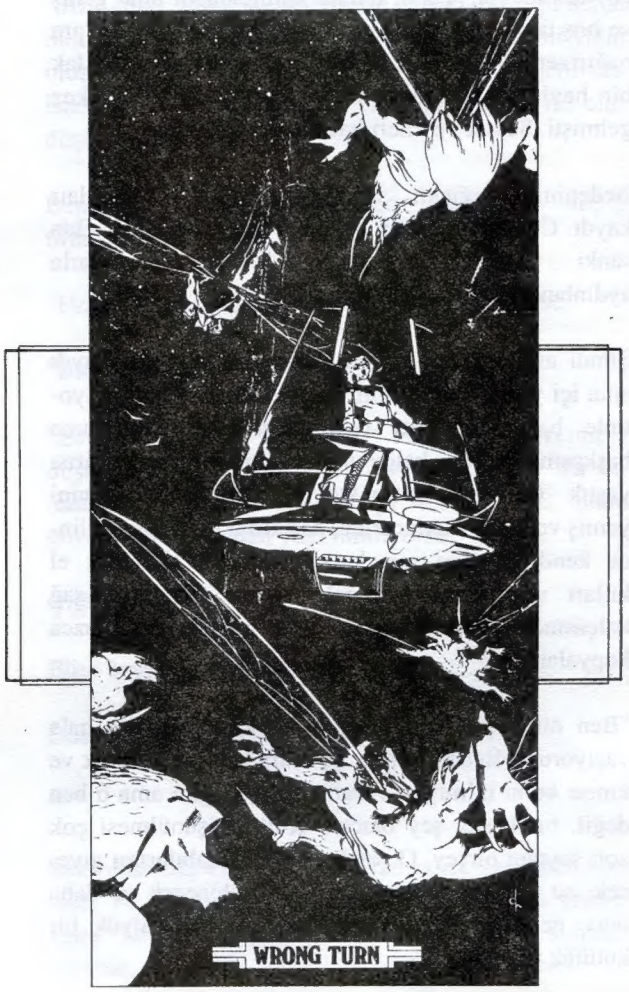

"Uzay Çiftçileri" Üzerine

Christian Szyska

Ahmet Raif'in "Beşinci Boyut"unun (1) yanında bir de: Türkiyeli yazar Ali Nar'ın Bilim Kurgu Romanı "Uzay Çiftçileri" var. "El-Büdu'l-Hamis" Beşinci boyutun aksine, bu roman geleceğe yönelik iki bölümden oluşan Ütopik Romanın kahramanı Hasan II., tabii kaynakları kullanmak suretiyle uzayda besin üreterek uzayda yol alan bir gemide İslam uzay yolculuğu üyesidir. Ben bu romanın önce bir özetini verip, sonra da bazı yönlerini detaylı olarak açacağım:

Birinci Bölüm: "Bu bir bilimkurgu romanı" uyarısıyla başlar. Bu kısım Hasan II.nin ailesinin ve çevresinin hikayesiyle, Hasan II.nin astronot olma macerasını içeriyor. Şimdiki durumla, gelecek arasında da bağlantı kuruyor. Hikaye bir Anadolu köyünde, Hasan II.nin dedesi Hasan I.in, ilk defa modern teknolojiyle karşılaşmasıyla başlıyor: Arazide kuzu güderken, tünelden çıkan treni gören saf çocuk bayılıyor. Babası ve köylüler arasında bulunan yedi yaşlarındaki çocuğun anlattıkları; ninesinin anlattığı masallarla kendi yaşadığının bir karışımıdır. Hasan I.in oğlu Mehmed'in hayatı ise, geleneklerden modern hayata bakışının bozulmamış olması, modernizmin yansımalarında kritik bir araştırma yolu açar. Onlar dinsel olmayan ahlak dışı davranışların kabul edilemeyeceğinin farkındadırlar. Hasan II. hain babasının ve dedesinin tipik özelliklerin taşımaktadır. Köye vazifeli gelen Hamit Molla, günümüzde alimlerin, kapitalistler ve politikacılar için borazanlık yapmaları nedeniyle, ona bir din alimi olmasını tavsiye etmedi. Aksine onun çiftçi olmasını öğütledi. Hasan II. modern teknolojiye aşık olduğu için astronot olmayı çok istiyordu. Bunun içinde Halep uzay üssündeki Uzay komisyonunun Refref uzay gemisinde oluşturulacak ekipte yer alması gerekiyordu. Bunu babasının tavsiyesiyle Hamit Mollaya açar. H. Molla ise, uzay yolculuğuna uyum sağlayabilmesi için ona sofilerin eğitimine benzer bir metod uygular: Uzay yolculuğuna Mi'rac'a benzetir ve ruhsal miracın daha önce gelmesini uygun bulur. Toplumdaki yenilenişin farkına varılması için peygamber örneği izlenmelidir. Bu eğitim programı üç basamaktan oluşur:

Başka bir bölümde, 1971 de doğmuş Allame Müsebbihe ayrılmıştır: İlkin normal olarak eğitim görmüş, sonra bilim adamı olmuş ve şimdi i.B.U.K. (İslam Birliği Uzay Komisyonu) programının manevi lideri durumundadır. O metafizik deneyimlerini, harika bilim bilgisine götüren modern ve ideal bir din alimi özelliklerini taşır. Bu çerçevede, Fransız denizbiyoloji alimi Custo'nun bilim yoluyla islama geldiği ifade edilmiştir. Böylece, romanın birinci bölümü, alternatif bir hikaye fomuyla sona erer. Hikayenin bakış açısı, aktörlerden kişisel hikayelere dönüşür ve buna ek olarakta, çok meşhur olan birçok Türk atasözleri yerleştirilmiştir. Bu hikayeler, tarihi bakış ve ilmi bilgi bölümleriyle kesintiye uğramış: Okuyucu, süper güçlerin ulaştığı son noktada 2001 de yapılan yıldız savaşları sonucu geriye saymaya başlamış olduğu, müslüman ülkelerin islam cumhuriyetler birliğini kurduğu, zamanın en yeni ve süper gücü haline geldiğini öğreniyor burada. Hatta Antartika da bile müslüman güçler hakim.

İkinci Bölümde Refref II.nin deneyleri, özellikle Hasan II.nin tecrübeleri anlatılmaktadır: Mars, Venüs, Jüpiter ve öbür gezegenlerin araştırılması sırasında Hasan II. uzay yolculuğu prensiplerine uyamaz. Uyataksisi ile (ki her uzay çiftçisine ait bir tane vardır ve hepsi de uzay gemisine montelidir. Her yolcu da kendi aracında yolculuk yapmaktadır) Tekbaşına uzayda bırakılır. Ceza olan bu terkediş, önemli bir buluşun da sebebi olur. Yani gide gide kırkıncı güneş sistemine varır. Sonunda bir gezegene iner. O sistemin güneşini Güneş II., gezegenini de Dünya II. diye kodlar. O, bu yeni dünyada iken, Refref II, personeli de, Onbirinci gezegeni ve yine bir Kur'anı kavram olan Berzah'ı keşfeder. İki elemansa bilinmeyen bir şekilde kaybolur. Bu kayboluş tabu keşiflerin sebebidir.

Berzah Aleminin sınırlarına varıp geçmek; yeni keşfedilmiş uzay cisimleri, uzay araç ve astronotlarını; Refref II, Güneş II., gibi isimlendirmek, Allah'a yaklaşmanın yeni bir boyutu ima eder gibidir. Dursun Reis'in Kafdağı ilişkisi, dünya iki Allah'a en yakın yer olan metafizik varlık ortamını; astronotların yere inmeleriyle kaybeder. İç miracın - dış mirac ile bağlantısı ise, Alem-i nasuttan, Alem-i cebberuta geçiş, dünya boyutu üzerine kurulmuştur (2). Bu nedenle yeni keşfedilen yer "Dünya II." olarak adlandırılmış. Dursun'un hikayesi ise, daha önceden ulaşılması gereken yer anlamına gelir. Allame Müsebbih tipiyle de; modern müslüman bilginin en

mükemmele eriştiğini vurgular. Uzay yolculuğunun manevi babası - hem dini, hem de bilimsel yönden - eğitilmiştir. O bilime olan ilgilenmeyi, Kur'anın bilimsel olarak yorumlanmasını dini açıdan uygur görür.

Üzerinde konuştuğumuz bu iki eser, Geleceğe dair kurguları kapsamaktadır. Beşinci Boyut yeryüzünün düzmeceler olan aldanması ve yeni bir islami dönemi için yeryüzünün hazırlanması Mars'tan gözlenmesi, tam bir barış yılı olan (2000) de yıldızlar (uzay) savaşının patlaması paralelliği Uzay Çiftçilerinde de var, yirminci yüzyıl ahlakın bozulduğu fitne dönemi olarak defalarca vurgulanıyor.

Armageddon (?) müslüman ülkelerdeki gücün yayılmasının temeli Uzay yolculuğu ise 1440'ta yani (2018-19) Hem takvime göre bu kitapta sözügeçen 1400'e (40 yıl sonradı, 40 sayısı önemlidir.) Mehdinin yönettiği dönemi, peygamberin Risalet yaşı, (40'lar) ve sofilerin çile süresi ve tasavvufta en üst mertebe (3) Her halükarda ve kanda islami sistemin son zaferinin başarıyla tamamlanmasını sembolize eder. Bunlar ona işarettir, olayın geciktirilmemesini sağlar.

Beşinci Boyut gibi, Uzay Çiftçileri de Mısır ve Türkiye'nin modern kurgu da eşsiz eserleridir. **Bu ülkelerde bilgilerimize göre, özellikle bilimkurgu türü eserler fazla yaygın değil.** İki yazarın eseri de bize ütopyadan ne anladıkları konusunda ipuçları veriyor. Uzay çiftçileri yazarı, Türkiye'de yayınlanmış ilk bilimkurgu romanı olduğunu vurgular ve tartışmalarında merkezi olacağını belirtir. Her ne kadar yazar, kitabın bir hadise olacağını söylese de, bu tür tahminlerin çok kere çıkmadığı belli. Ama bu spekülasyondan ibaret açıklama bile, okuyucuyu yönlendiricidir. Önemli olan bu uyarıdır. Muhammed Kutap'da (Beşinci Boyut yazarı) genel de marksistlerce kullanılan ütopya kavramından kaçarcasına gerçeklere uymayan kurgular yapmanın problemli olduğunun farkında Kutup, bunun yerine Ahmet Raif'in durmasını, iyi bir gelecek için hareket etmesini, okuyucudan istemekte olan gerçek rüya gibi tanımlar. Rüyaları süslemek sanatın görevlerinden biridir: İslami yazarların eserlerine bir baktığımızda; yani bu makalemizde tartıştığımız ütopik eserler, yeni kaliteli eserleri teşvik eder. 1960'a kadar İslama yazarlar sık sık aktüel problemleri, tarihi olaylarla veya onları tekrar düzenleyerek kullandılar.

Buna rağmen tarihi olaylar bugüne kadar popülerliğini korumakla beraber, günlük konular daha çok yazılmaya başlandı. Modernliğin problemlerini bazen İslami Edebiyat mirasından alınan motifler, karakterler ve konular uyarlayarak çözmek için kahramanlar oluşturuyorlar, öykü kahramanlarının İslami davranışları ideal bir tip olarak sunulduğu için, ütopik olarak tanımlanır. İdeal toplumun gerçekleşmesinde öykücü yazarların yönelişlerine göre, değişiklikler vardır, öykülerini şimdiki zamandan, geleceğe yönelmeğe zorluyor. Zira, köklerini tarihte olan geriye dönük ütopik hikayeler, yazarın sözdeki ilericiliğiyle çatışıyor.

Ali Nar bilimkurguyu, okuyucuya kendi dünya görüşüne çekmek için bir araç olarak görür. Bütün bunlardan sonra bu iki çalışmada henüz kemale ermemiş gözüküyor ama bunların varlığı, bir yandan modern müslüman aydınlar tarafından genişçe tartışılmış ve hala tartışılmaktadır. Diğer yönden müslüman olmayan yazarların eleştirmenlerin kanaati değişiktir. Onlara göre, "müslüman yazarlar sadece manevi değerlerine göre sanat yaparlar, sanatı ona göre değerlendirirler" tarzındaki yanılgılarının da aksini isbata yarar bu iki yapıt...

P.O.B.9000-2300 PA - Leiden The Netherlands - Dr. Christian SZYSKA.

Bu makale, oryantalistlerin Hollanda merkezli teşkilatınca "İslami Edebiyat üstüne" kitabının (96-125) sayfalarından özet olarak alındı / DİE WELT DES ISLAMSI.

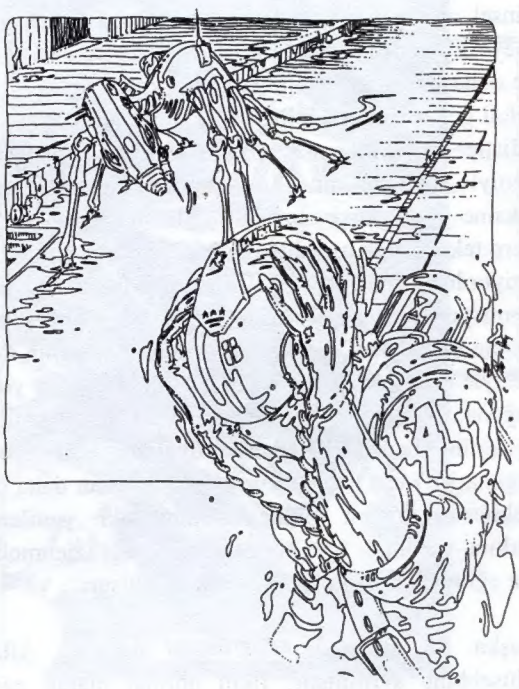

Kısa Öykü Tekniği

Faruk Çavuşoğlu

Gönül çok istemesine karşın, bir tümceye indirgenmiş bir öykü tanımı olduğunu düşünmüyorum. Bunu denemiş olanlar olabilir, ancak bu konuda bilgilenmek isteyene bu tanımın bir yarar getireceğini sanmıyorum.

En iyi yolun önce öyküyü yazıp sonra bu konuda yazılmış her yargının ışığında bire bir okuyarak - yani önce yargıyı sonra öyküyü okuyarak, ardından ikinci yargıya, ardından üçüncü yargıya geçerek... - yazdığımızı değerlendirmek olduğunu savlıyorum.

Her şeyden önce kavramlar bile dünden bugüne değişiyor. Bugün kısa öykü denildiğinde, çoğunluk sanat dergileri için yazılan dört beş sayfayı geçmeyen - ki bir derginin bir yazara verebileceği en geniş olanak - ürün anlaşılıyor.

Her şeyden önce yazmayı öğrenmenin tek yolu çalışmaktır. Okumak, yazmak, çalışmak ve daha çok çalışmak hemen her şey demektir. Bu, yazmanın öğretilemeyeceği, ancak öğrenilebileceği anlamına da gelir.

Gerek ustaları, gerek çağdaş yazarları gerekse öykü üzerine yazılmış deneme ve inceleme kitaplarını okumak iyi öykü yazmak için vazgeçilemeyecek bir gereksinimdir. Bu bakış açısıyla Adam Öykü'nün ikinci sayısında Harold Blodgett'in Kısa Öykü Tekniği adlı 26 sayfalık çok güzel, çok güzel olduğu ölçüde de yararlı yazısı genel bir başvuru metni olarak dikkate alınabilir.

Sözcükler okurla metin arasındaki iletişimin aracılardır. Sözcüklerin rahmi ise dildir. Yazın dilinin öbürlerinden bir farkı vardır. Doğal ya da sıradan düşünce ve konuşma biçimlerinde rastlanmayan kendine özgü yasa ve özellikleri olan bir dildir o. Her şeyden önce var olan kötü dile yüzlerce yıldır karşı çıkmıştır. Bu kötü dilin karşısına bir ütopya dili, yani kendini koyarak sürekli o ütopya diline doğru karanlıklar içerisinde yol alır. Ömer Asım Aksoy'un Dil Yanlışları adlı kitabı köklü bir dayanaktır bu yargı için.

Okuyucunun sanatsal duyumunu uyarabilmek için, sözcükler yazarın dizgininden boşalmış duyguları ile ağırlaşmamış, ya da bir başka neden yüzünden belirsiz ve yanlış bir hale gelmemiş, yani sözcükler bulanık bir hal almamış olmalıdır; yoksa okuyucunun gözleri sözcüklerin üzerinden kayar. Sonuçta hiçbir şey başarılmamış olur.

Yazar her şeyden önce metne nereden başlayacağını bilmek zorundadır. Okuyucunun en çok tahminde bulunmaya çalıştığı, ancak yanlış tahminde bulunmaya en elverişli olduğu yerden. Bir beklenti içinde olmak kadar, bir sürprizle karşılaşmak da zevk verir okura.

"Dramatize edin, özetlemeyin." Yazmaya yeni başlayan yazarların ilk çabaları hemen her zaman bir öykü anlatmak yerine, öykü hakkında anlatmaktır. Bu çok kolay düşülen bir tuzaktır.

Öyküsünü bir sahneler dizisi olarak düşünmek yazara yardımcı olabilir, sanki öyküyü bir izleyici kitlesinin önünde bir sahnede sergileyecekmiş gibi. Bu şekilde değerlendirildiğinde, yazar öyküsünün doğal olarak, doğrudan sahnelenebilecek epizodlar - zaman, yer ve eylem birliği olan sahneler - ile öyküyü bir yerden ötekine taşıyan, deyim yerindeyse 'hareketli sahneler'e bölündüğünü görecektir.

İki ya da daha çok kişinin eşit derecede dikatimizi çektiği öykülerde bile, yazarın odak noktasının hemen her zaman tek bir ana karaktere yönelik olduğuna dikkat etmek gerekir. Gerçekten de, kısa öyküyü bunalım anında eylemde bulunan tek bir ana karaktere sahip olarak düşünmek iyi bir sınırlayıcı ilkedir.

Bazı öykülerde bir kişinin kendi kendisine söyledikleri vasıtasıyla karakter çizimi - ister anımsama, ister hayal ve düşüncelere dalma, ister düş kurma, ister 'bilinç akışı' olsun - kompozisyonun neredeyse en coşkulu yönünü oluşturur. Gerçekten de, zamanımız öykülerinden en anlamlı, en ilginç olanları, kendi kendini sorgulamayla dolu öykülerdir; çünkü uygarlığımızdaki artış, ruhun sorunundaki artıştır.

Yazar, bir yazınsal metin ortaya çıkarabilmek için, anlatı kişilerini kavramlar kullanarak, doğrudan yargılamaktan kaçınmalı, öğreticiliğin ölçüsünde çok duyarlı olmalı, kendi araya girmemeli, kesinden ve kesinlikten uzak durmalı, gerçeğe kavramlarla değil, imgelerle yaklaşmalıdır.

Son olarak, nihai yargıyla doğrudan ilgisi olmayan işlevsiz ayrıntıların ayıklanmasıyla, genellemelerin öyküden çıkarılmasıyla bir ölçüde de olsa istenilen düzeye ulaşılmış olur.

Daha ötesi için çok sabırlı olup uzun yılların geçmesini beklemek, iyi öyküleri bıkmadan usanmadan defalarca okumak, onlar üzerine yapılan incelemeleri dikkatlice gözden geçirmek, biraz da bizi kolayca, coşkuyla peşinden koşturan içimizdeki dehaya, ya da, sözcükleri değiştirirsem, yaratma gücüne güvenmek gerekmektedir.

Boşlukta Mücadele

Melih Tarı

Önündeki ekrandan bir an gözlerini ayırıp, iki elinin tersiyle sağ ve sol omuzlarına dokunarak vücudunun üst yanını geriye doğru esnetti. Sonra yine önündeki ekranda aralıklarla geçen dataları izledi. Çevresini çepeçevre saran uzay gemisinin iç yüzeyinde, datalar değişirken yansıyan renklerin kıpırtılarını gözlerini korumak amacıyla taktığı izleyicinin camında hissediyordu.

Dataların kesinti yaptığı kısa süre içinde ekranın sol üst köşesinde devamlı bulunan tarih kaydını izledi. 12 Mart 3010.

Son datalar geçti. Kayıtların doğruluğunu kontrol için ana bilgisayara girip, dataların doğru olduğu onayını aldı. Sonra datalardan çıkıp, yıldız haritalarının bulunduğu ekrana geçti. Otomatik olarak hazırlanan rotanın çizildiğini gördü. Ucu bucağı hala bilinmeyen boşluktaki yolculuğun belirlenen ikinci etabına çok kısa bir süre kaldığını gördü.

Gözlerini kapatıp, geçmişi düşündü. Davet edildiği Eyaletler Birliği'nde görev yapabilmesi için Federasyonlar Topluluğu'ndan izin alınabilmesi bir kaç ay sürmüştü. Sonunda Eyaletler Birliği onu kendi bünyesine kabul etmiş ve gerekli şekilde eğitmeye başlamıştı. Federasyonlar Topluluğu'nda Boşluk Analizcisi idi. Ama burada sadece analizci olarak değil, bir uzay pilotu ve Boşluk Bilimcisi olarak da eğitim almıştı. Önceleri üç arkadaştılar. Sung Uzakdoğu Federasyonundan, Deewer'de Afrika Milletler Birliği'nden gelmişti. Eyaletler Birliğinden adını zor telaffuz ettiklerinden ona kısaca Al diyorlardı. Al aşağı, Al yukarı.

İki buçuk yıllık zor bir eğitimden sonra Sung ile bu programa seçilmişlerdi. Sung kendisine göre daha az konuşkan ama zekası zehir gibi bir herifti. Eğitimin tamamlanması ile Sung bu projenin ikinci aşaması için hazırlanmıştı.

Ekranın soluk ışığından gözlerini sol yanına çevirdi. Kırmızı sinyal ışığı devamlı yanıp sönen uyarı göstergesinin yanındaki metalik mavi düğmeye dokundu. Çepere gömülü küçük bir ekran aydınlandı. Üç numaralı gösterge tuşuna bastı bu kez. Kısa aralıklarla olagelen parazit çizgilerinden sonra ekranda Sung belirdi. Daha doğrusu Sung'un bulunduğu yer. Parlak olmayan yeşil bir ışığın aydınlattığı kalın cam kafesinin içinde uzun süreli bekleyiş için uyumakta olan Sung'un bulunduğu bölmenin geniş açılı görüntüsüne baktı bir süre. Ardından o küçük ekranı kapattı. Uyusun bakalım.

Eyaletler Birliği ile çok zor ve uzun sürelerde temas kurabiliyorlardı. Ana bellek bilgisayarının çizdiği rotayı tekrar kontrol etti. Yapılan hesaplamaları inceledi. Rota ekranından çıktı. Bu kez de çevre verilerinin bulunduğu ekrana geçti. Fakat düşündüğü şey olmadı. Ana bellek bilgisayarı istenen işlemi gerçekleştirememişti. Bir kez daha aynı işlemi tekrarladı. Sonuç aynıydı. Negatif.

Ekranı tekrar rota konumuna aldı. Gözlerinin önünde beliren verilerde boşluk vardı. Gerçek boşluk. Rota, uzayda bulunulan yeri gösteren harita, hepsi yok olmuşlardı. Az evvel gördüğü görüntülerin ve rotanın bilgilerini anımsamaya çalıştı. Önündeki klavyeye bu verileri yazdı. Ama ekranda hiçbir değişiklik olmadı.

"Yok canım! Bellek bilgisayarı hata mı yapmıştı?"

Klavye ile diğer sistem verilerini istedi.

- Yaşam destek? Sonuç: - Pozitif.

- Araç işletim? Sonuç: - Pozitif.

- Arızalar? Sonuç: - Herhangi bir arıza saptanamadı.

- Çalışan sistemler? Sonuç: - Pozitif.

"-Eh! O zaman ne haltediyorsun?" diye sormak istedi. Ancak, buna, ana bellek bilgisayarının verecek herhangi bir cevabı olmadığını biliyordu. Destek bilgisayarını istedi. Ekrana bu kez soluk turuncu renkli bir çizelgeler ağı geldi. Klavyeden gerekli girişi yaptıktan sonra, rota belirtme ve boşluk haritasını istedi. Yine aynı şey. Soluk turuncu ekranda hiçbir şey değişmedi.

"Hah! Bir de bu eksikti!" diye geçirdi içinden. Şimdi ne yapmalıydı?

Ana bellek ve destek bilgisayarları anlaşmış gibi aynı cevapları vermişlerdi. Ekranda az evvel çizilmiş olan son rotayı istedi. Ekranda oluşan parazit çizgileri temizlendi. Beliren yazıyı okudu.

"- BEKLEYİN, BİLGİLER DERLENİYOR."

Kısa bir süre bekleyeceğini biliyordu.

"- Keşke denizde yol alan bir gemide olsam." diye düşündü. Orada hiç olmazsa bir pusulası olacaktı. Her ne kadar gemiler de ana bellek bilgisayarları ile yönetiliyorsa da, gemiciler hala eski bir pusula bulundurmadan edemiyorlardı.

Bekleyiş biraz uzamış gibi geldi.

Ve ekran açık yeşil rengine döndü. Demek ki, görüntü her an gelebilirdi.

Ancak, görüntü yerine bir cevap geldi.

"- ROTA ÇİZİMLERİ DATALARINA GİRİLEMİYOR."

Tekrar denedi.

" - ROTA ÇİZİM DATALARI BULUNAMADI."

Şeytan:

" - Al eline sert bir şey, vur şu aptalın beynine." diyor.

Sonuçta tüm belleklerin yok olması ile kendi hayatının da yok olacağını bildiği için, bunu denemeyi sadece içinden geçirmekle kaldı.

Bu durumlarda ne yapması gerekiyordu? Bunu sakin bir kafayla düşünmeliydi. Beyninin yansıttığı bir takım görüntülerin içinde tüm bedensel faaliyetleri yavaşlatılmış olan Sung'u düşündü. Hiç bir şeyden haberi olmadan, öylece uyumaktaydı. Ona tekrar bakmak istedi. Sol yanındaki küçük ekranda tekrar Sung'un bulunduğu bölmeyi görüntüledi.

"- Ne kadar sakin uyuyor." diye düşündü.

Tam bu sırada Sung'un uyuduğu cam bölmenin, Sung'un baş tarafına yakın bölümünün hafifçe buğulu gibi göründüğüne dikkat etti. Ekrandaki görüntüyü zoomladı. Hayret!

Sung'un gözleri aralanmıştı. Yani Sung uyanmıştı.

Ama nasıl olur?

Sung'un uyandırılmasına daha zaman vardı. Sung'un başının kıpırdadığını gördü. Yüzünde merak ve şaşkınlık gözleniyordu. Vaktin gelip, gelmediğini bilebilir miydi? Kesinlikle hayır.

O zaman vaktin geldiğine kanaat getirmiş olmalıydı.

Sung doğrulmak için bekliyordu. Tabii ki, öncelikle cam uyku tüpünün camının açılması gerekiyordu. Ama tüpün camı bir türlü açılmak bilmiyordu. Tüpün içindeki hava düzenleyici çalıştığı sürece Sung'a herhangi bir şey olamazdı. Sung huzursuzca kıpırdanmaya çalıştı. Ancak tüpün içi, içindeki kişinin ancak gövdesini kaplayacak kadar dardı. Uykuya yatacak kişi dış kapak kalkmadan yan bile dönemiyordu. Yakın planda Sung'un nefeslerinin sıklaştığını gördü. Ne oluyordu?

Sung'un başı arkaya doğru kasıldı. Sonra öne doğru kıvrıldı.

"- Hay aksi Sung boğuluyor!" diye bağırdı. Emniyet kemerini açtı. Oturduğu koltuktan doğruldu. Sung'a yardım etmeliydi. Otomatik kilit kitlense bile dışındaki emniyet kilidini çalıştırabilirdi. O da çalışmazsa kırardı be! Arkadaşının canından daha mı önemliydi sanki.

Bölmenin kapısına geldi. Şifreleri girdi. Hoppala!

Bölmeyi dış koridora bağlayan kapı açılmıyordu. Bir kez daha denedi. Olmadı.

Tekrar koltuğuna döndü. Emniyet kemerini bağladı. Çünkü, bu lanet olası koltukta oturan kişinin kumandaları kullanabilmesi için emniyet kemerinin bağlı olması gerekiyordu. Klavyeden şifreleri girdi. Kapı kumanda şifresini istedi. Olur ya, ana bellek bilgisayarı yeni bir şifre girmiş olabilirdi. Biraz bekledi ve cevabı aldı.

"- TÜM KİLİT SİSTEMLERİ İÇİN ANA ŞİFRELER KAYITLARDA BULUNAMAMAKTADIR."

"- Hay senin gibi.." artık bağırarak konuşuyordu.

"- Nasıl olur be?.. Bunlar milyon kez denenmedi mi?"

Gözü sol yanına kaydı. Ekrandaki görüntüde Sung'un yakın planda kafası vardı. Fazlasıyla zorlandığı, boynunun yan taraflarındaki damarların aşırı bir şekilde

şişmesinden anlaşılıyordu. Sung'un yüzü oldukça değişmişti. Ağızı açıktı. Şakakları terlemişti. Gözleri yuvalarından fırlayacak kadar açıktı. Nefes almaya çalıştığı belli oluyordu. Sonra burun deliklerinin kenarından kırmızı bir sıvının incecik bir şekilde sızdığını gördü. Sung kafasını ona doğru çevirdi. Kendisini göremediğini biliyordu. Ama hiç bir şeyden haberi olmadığı için onun hala kendisine yardım edebileceği umudunu kaybetmemiş olmalıydı. Ilık kanın ağızının kenarına doğru akışını hissetmekteydi.

Al'da olacakları biliyordu. Gözlerini ekrandan kaçırmak istedi. Ama beceremedi.

Sung'un kasıldığını gördü. Şakakları şiddetle zonklamaya başlamıştı.

Ve birden koyu kırmızı bir şelale gibi Sung'un kulaklarından adeta patlayan kan, yattığı kapsülün camdan çeperlerine fışkırdı. Sung'un kafası boynu üzerinde şiddetle kasıldı. İleri doğru atıldı. Sonra cansız, yastık vazifesi gören çıkıntıya düştü. Kulaklarından hala hafif hafif kan geliyorken, cama fışkıran kanın yağlı izlerinden belli belirsiz bir buharın çıktığını izledi.

Kafasını çevirebildi. Midesi bulanıyordu. arkadaşı Sung gözlerinin önünde o birşey yapamadan ölüp gitmişti.

Sung'un görüntülendiği ekranı kapatmak için klavyeden komutu girdi. Ancak bu kez de görüntü kaybolmadı.

Artık bu geminin hiç bir şeyine kumanda edemeyeceğini hissetti.

Klavyede acil giriş şifresini kodladı.

Bu şifre kodlarıyla, ana bellek bilgisayarının tamamına hükmedebilecek datalar dizinine girilebiliyordu. Bu işlemin sadece bazı sakıncaları bulunduğunu biliyordu. Ana bellekteki hafıza sıralarını iptal edebilecek bir işlem yapısında olasılığı vardı. Ama son çare için denenebilmesi gerekiyor idiyse, bu tamamen kullanıcı pilotun sağduyusuna bırakılmıştı.

Yine alışılagelmiş bir takım parazitler göründü ilk kez. Ardından ana bellek bilgisayarının ana kumanda şifresinin girilmesi gerektiğini bildiren komut. Al içindeki tüm birikmiş hınca rağmen, sakin olmaya çalışarak bu özel giriş kodunu klavyede tuşladı.

"- ELDEN KUMANDA GİRİŞ ŞİFRESİ GİRİLDİ."

Ardından renkli bir takım parazitler.

"- ELDEN KUMANDA GİRİŞ ŞİFRESİ İNCELENİYOR."

Al'in gözleri hiç istemese de yine sol başındaki ekrana kaydı. Görüntüleme hala yakın plandaydı. Bunu o aceleyle değiştirmediğini hatırladı. Ekrandaki görüntüde Sung'un bulunduğu cam bölmenin yan çeperlerine doğru patlayarak yapışmış ve artık grimsi bir renge dönüşmüş soluk renkteki kanlardan dolayı Sung'un yüzü görünmüyordu. Aslında görmek de istemiyordu. Camdan süzülmüş yağlı gri sıvının arasından sadece onun alnının bir bölümü ile sağ kaşını algılayabiliyordu.

"- Lanet olsun!" dedi. "Lanet olası bilgisayar."

Bilgisayarı düşününce kafasını önündeki ana ekrana çevirdi.

Orada öylece duran yazıyı hiç beklemediğini itiraf etti kendi kendisine.

"- ELDEN KUMANDA GİRİŞ ŞİFRESİ YANLIŞ."

Tekrar denemenin boş bir işlem olacağını biliyordu. Ama yine de denedi.

Tekrar bir takım renkli parazitler belirdi ekranda.

Gözlerini kapattı. Ana bellek bilgisayarının hafızasına elden kumanda edebilse bile eline ne geçecekti sanki? Olsa olsa kapıların açılmasını temin edecek, rota düzenleyicisini yedekleyerek devreye sokacak, sonra da sevgili dostu Sung'un artık ölmüş olan ruhsuz gövdesini o lanet olası mezarından alarak boşluktaki sonsuz siyahlığın içine terk edecekti. Hepsi o kadar.

Yoksa istediklerinin en önemlisi olan şu lanet ana bilgisayarı yok edebilmeyi çok istemesine rağmen, bu işlemi asla yapamayacağını biliyordu.

Bilgisayarın alışılmış, derinden gelen çıtırtıları kesildi.

Gözlerini açtı.

"- ELDEN KUMANDA GİRİŞ ŞİFRESİ KABUL EDİLMEDİ."

"- Sen kim oluyorsun be!" dedi, bağırarak.

Ana bellek bilgisayarını hangi etmen bu şekilde etkilemiş olabilirdi? Farkında olmadan bir manyetik alandan mı geçmişlerdi? Yoksa yakınlarda özü bilinmeyen bir yıldız alanına mı yakın geçmişlerdi de, o yıldız veya uzay cisminden mi etkilenmişti? Veya bir kara deliğe mi yaklaşıyorlardı? Son olasılık doğru ise, bellek bilgisayarı kafayı mı yemişti?

Olasılıkların hiç birisinin kontrol imkanı bulunmuyordu. Çünkü bu yıldız gemisi yapılırken insanoğlunun otokontrolü ikinci plana itilmiş, her şey ana bellek bilgisayarlarının en gelişmişi A-R/W 9800'ün emrine bırakılmıştı. Bırakılmışlardı da, iyi halt etmişlerdi!

Süregelen uzun asırlar boyu insanlık bu olasılığı devamlı tartışır olmuştu.

"- İnsanlık bilgisayarlara teslim edilmeli miydi?"

Kimisi olumlu, kimisi olumsuz görüşler öne sürdüler. Ancak, hala kesinlik kazanamadı bu soru. Sonunda belki de bazı çıkarcıların bir oyunu ile gemiye de A-R/W 9800 monte edilmişti. Aslında şimdiye dek hiç bir hata göstermemişti. Ancak şu son olanlar, bütün olumluluklarını yok etmişti.

Tabii, eğer kafayı yediyse.

Arkasına yaslandı.

Bu sorunun nasıl üstesinden gelebilirdi?

* * *

Geçen biçimsiz olayları unutmak için eski günleri düşündü. Federasyonlar Topluluğunun doğusunda kalan ve önceleri çok verimli arazilerin yer aldığını eski kaynaklardan öğrendiği bir federasyonda yaşamıştı. Kariyer eğitimine devam ederken, iki kıtayı bağlayan Tüp-Ray'la eve dönüyordu. Yeni bir testi başarı ile vermişti. Gizli bölmelerle aydınlatılmış kapkara Tüp-Ray'ın vagonunda camdan, bir şey görmek umuduyla dışarı bakıyor, cama yansıyan yüzünün solgun bir görüntüsünü izlemek zorunda kalıyordu. Bu sırada yanındaki sıraya birinin oturduğunu da yine camın yansıttığı görüntüden izlemişti.

Sakin bir şekilde yeni gelene baktı.

Kırk yaşlarında kadar olmalıydı. Alnının üstündeki saçları seyrek, şakakları kırlaşmış, zeki bakışlı, ince yüzlü birisiydi.

Ona önem vermedi. Tam camdan yansıyan görüntüsünü izlemeye dönüyordu ki, adam:

"- Ali bey mi?" diye aynı soruyu yinelemişti.

"- Evet?" cevabı yine soru sorar nitelikteydi.

Adam bu kez onu tanıdığını belirten tanımlamalar yapmış ve söz konusu kişinin gerçekten kendisi olduğunu anlamıştı. Sonra adam kendisini Frederic Larviksson olarak tanıtmıştı. Eyaletler Birliği konseylerinden birisinin başkanıydı. Kısa süren konuşmadan sonra adam kendisini Eyaletler Birliğinde çalışmaya davet etmişti.

Çıkabilecek pürüzleri anlatmaya çalışınca adam:

"- Merak etmeyin." demişti. "Biz o pürüzleri halletmesini becerebiliriz. Sizi asla iki toplumun belirlediği ana anlaşmalara karşı gelecek biçimde alıp, götürmeyi düşünmedik. Yani bir deyişle alan ve satan razı olacaktır."

İlk tepkisi düşünmek için biraz süre istemek olmuştu. Adam oldukça doğal karşılamıştı bu isteğini. Zaten kariyerinin de bitmesi gerekiyordu.

Tüp-Ray'ın ilk durağında adam geldiği gibi sessizce kalkıp gitmişti.

Yerleşim birimine yaklaşırken aklına bu adamla tekrar nasıl temas kuracağını sormadığını hatırladı. Sonra bu kez nasıl bulduysa, aynı şekilde onun kendisini bulabileceği olasılığını varsaydı. Buna fazla önem vermedi. Çünkü onlar kendisini istiyorlardı. İsteyen de bulurdu.

Bin türlü eziyetle ve özveriyle aştığı yıllarda herşey için hazır olarak Eyaletler Birliğindeki bu göreve getirilmişti.

* * *

Bir ara şu anda Sung'un ana kullanıcı olduğu ve kendisinin bekleme uykusunda olduğu, yani durumun tam tersi bir pozisyonu varsaydı. Böylece o meşum cam bölmede cansız yatan kendisi olacaktı.

O an ölümü düşündü. Esrarengiz bir olay. Vücudun tüm etkinliklerini terk ederek apayrı bir dinlenme durumuna geçişi. Sung uyurken tam bir ölüyü andırmıyor muydu? Tek fark, herşey normal gitseydi Sung tekrar uyanabilecekti, ancak artık asla uyanamayacaktı. En önemli sorun ise Sung'un cansız vücudu o

cam bölmeden alınmazsa, gözlerinin önünde bozuluma uğrayacaktı.

Tekrar midesinin kıpırdandığını hissetti. Sakin olmaya çalıştı.

Zaten ya bu işi kıvırıp, ana bellek bilgisayarının elinden kumandayı alacak veya o da Sung gibi yitip gidecekti.

Bu durumda ana bellek bilgisayarının hangi sebeple bu duruma geldiğini aramak sadece zaman kaybı olacaktı. O zaman yapılması gereken bu karışıklığı gidermeye çalışmaktı.

Elini klavyeye uzattı. Data döküm şifresini girdi. Dataların dökümü gelmeden, beklenen ikaz çıktı.

"- DATALAR TARANIYOR, BEKLEYİNİZ."

* * *

Her türlü engeli kaldıracak yazıyı evdeyken almıştı.

"İKİ HAFTA İÇERİSİNDE AŞAĞIDAKİ ADRESTE BULUNMANIZ DİLEĞİYLE"

"- Acaba daha sonra gitsem bu işlem iptal edilir miydi?" diye sormuştu.

Onu beyaza yakın sarı sakalları olan, zayıf, ince, uzun birisi karşılamıştı. Gerekli kimlik onayından sonra bu zayıf, açık sarı sakallı adam ona Federasyondan Eyaletlere geçiş kodunu ve şifresini vermişti. Konuşmayı pek sevmediği her halinden belli olan adam ona biraz da küçümseme ile mi bakmıştı? Adam sen de!

Eyaletlere giden kıtalar arası yolcu gemisi grimsi mavi havanın içinde alacağı yarım saatlik yolda kalkışa hazırlanırken, Ali geleceğinin ona neler getirebileceğini hayal etmişti. Çok hafif bir sinyal sesinden sonra, datalar ekranda belirmeye başladı. Dataları incelemeye başladı. Zaman akıp gidiyordu. Hala datalarda eksiklik ve bozukluk saptayamamıştı. Son datalar da aktı gitti. Yoktu. Ekranda geçmesi gereken tüm dataların içinde hatalı kısma rastlayamadı. Tekrar klavyeye uzandı. Gemi ile diğer dataları istedi. Ekranda tekrar beklemesi gerektiğini bildiren komut belirdi. Yarım saatlik yolculuk nasıl geçmişti, farkına varamamıştı. Beyni geleceği ile ilgili durumların nasılg elişeceğini araştırmakla meşguldü. İnişi takiben servis robotu gayet kadınsı bir sesle tüm yolcuları ana çıkış kapısına dek yolcu etmişti.

Çeşitli yerlere gidecek, çeşitli yerlerden gelecek yolcuları bekleyen bir kalabalık limanı doldurmuştu. Alan bölgesinden yolcuları çıkartacak hava yastıklı taşıyıcı araca doğru giderken, yanlarda dizili çeşitli eşya satan makinalardan bir dergi, bir traş kremi ve bir kaç ciklet almıştı. Aracın giriş bölmesine tam adım atıyordu ki, arkasından ona verilen şifre ile çağrıldığını duymuştu. Yola çıkarken ezberlediği şifre, sadece önemli kişilere verilen ve o kişinin sadece Eyaletlerde kullanacağı özel bir kodlar dizininden meydana gelmişti. Unutulması durumunda ise, o kişi kim olursa olsun, buralara asla sokulmazdı. Şifresi ile onu çağıran kişiye döndü. Yirmi yaşlarında güzelce, sarı saçlı, parlak derili bir kadınla karşılaştı. Yorulmak nedir bilmeyen, sadece yardım ve kılavuzluk hizmetleri için programlanmış technobot olduğunu anlaması çok kısa sürmüştü. Gözlerinde, tabiatın sadece canlı yaratıklara verdiği o parlaklığı görmek mümkün olmadığı için hemen gerçek insanlardan ayrılıyorlardı. Onun dışında aşınmaz metallerin üzerine kaplanan derimsi plastik malzeme ve saç, tırnak gibi görünen kısımlarını gerçek insandan ayırmak olanaksızdı. Bir de ağzını konuşmak için açıyor, sözleri bitene dek, ağzı hafif aralık, konuşma hareketleri yapmadan, metalik bir tonla -ki bu ses kadın görüntülerinde daha inceydi- konuşuyorlardı. Burada kısaca te-bot diye çağırılıyorlardı.

Onu çağıran da işte böyle bir imalattı. Kendisini takip etmesini hatırlatmıştı. Az ilerde durmakta olan iki kişilik uçuş otosuna ilerlemiş, misafirinin binmesini takiben gideceği adresi önündeki klavyeden kodlayarak, içecek bir şey isteyip, istemediğini sormuştu.

Önündeki ekranda uzay aracının kullanımıyla ilgili datalar sıralandı. Bunlarda da hata görememişti. O zaman yaşam destek, kapı kontrol ve diğer el kumanda şifrelerini girdi.

* * *

İnanılmaz!

Önünde, tüm kumandaların kullanıcı şifrelerini veren kişinin eline bırakıldığını bildiren komut beliriverdi. Hem de hiç beklemeden. Hayret ki, hayret! Tüm tıkanıklıklar çözümlenmiş miydi? İlk etapta arkasındaki bölmenin kapısını açacak şifreyi girdi. Sonra merakla emniyet kemerinin bağlarından kurtuldu ve kapının tam ortasındaki kolu tutup sağa kıvırdı. Kapı ekseninde kayarak açılıverdi.

Tüm olanları bir kenara bırakarak, Sung'un bulunduğu üçüncü bölgeye gitti. Onu oradan alarak,

boşluğun sonsuzluğuna bırakması gerekiyordu. Sung' un yatmakta olduğu bölmeye yaklaştı. Ne olursa olsun yapacağı iş için kendisini kontrol etmesi gerektiğini hatırlattı kendisine. Sung'un kulakları ve ağızından fışkıran kan, grimsi siyah rengiyle ve yağlı bir görüntüden, mat bir leke'ye dönüşmüş olarak camın iç yüzeyinde tüm mide bulandırıcılığı ile yapışmış kalmıştı. El kumandasını sağlayan şifreyi küçük klavyeye yazdı. Cam, iniltiye benzer hafif bir sesle yavaş yavaş kendi üzerinde kayarak açıldı. Tablada yatan arkadaşına pek bakmak istemiyordu. Sadece gözlerinin, göz kapaklarını yırtarcasına açılmış olduğunu içi burkularak gördü. Gövdesini canlı tutan hayat sıvısı mavi elbisesinin üzerine ve tablanın üze-rine tamamen akıp, yapışıp kalmıştı. Sung sanki tablada bir parmak kalınlığına yakın, şimdi kararmaya başlamış kendi kanının içinde kalarak, ruhunu teslim etmişti.

Daha sonra ellerindeki eldivenleri de Sung'u boşluğa fırlatacak kapsüle koymayı düşünerek, Sung'un aşırı ağırlaşmış ve ağır bir koku kaplamış cesedini bacaklarının ve ensesinin altından kavrayarak, tarttı. Ardından kaslarını gerdi cesedi kucaklayarak, kaldırdı ve dördüncü bölgeye doğru ağır ağır, sanki bir matem alayındaymış gibi ilerledi. Atık kapsülleri kapıları açık bekletilirdi. Bunun da bir şans olduğuna sevindi. Aksi halde kucakladığı cesedi yere bırakacak tekrar şifreler girecek, onu tekrar kucaklayarak kapsüle yerleştirmek zorunda kalacaktı. Gerçekten bu kez olsun şanslıydı. Sung'un cesedini kapsüle yerleştirdi. Kapsül standard boyda yapılmış olduğu için, cesedi bacaklarından katlaması gerekmişti.

"- Zavallı Sung, zavallı dostum." diye geçirdi içinden.

Bu rahatsız yolculukta artık rahatsızlık verici şeyden etkilenemeyeceğini düşünerek kendini teskin etti. Eldivenlerini çıkarttı. Sung'un yanına koydu. Artık kapsülün kapağını kapatabilirdi.

"- Elveda Sung! Bir an olur, belki yine bir yerlerde karşılaşırız, kim bilir?" dedi. Kapağı kapattı. Kilitledi.

Bir süre soluk alıp verdi. Hayat ne denli acayip oluşuyor idiyse, o denli de acayip son buluyordu. Nefesinin düzene girdiğini hissetti. Sung'u taşıyacak olan atık kapsülünün baş kısmını eğerek, çıkış kapısı seviyesine ayarladı. Burada herşey tamamdı. Artık ana kumanda bölmesine dönerek, kapsülün fırlatılma işlemini yapması gerekiyordu.

"- Tekrar elveda Sung!" diye belli belirsiz söylendi.

"- Bu lanet olası teknoloji harikaları hata yapmasaydı, belki daha önünde değişik yerler ve yaşamlarla tanışma olanağı olabilirdi. Ama yazgın buna izin vermedi." dedi. Sonra, sanki tüm kızgınlığını kusarcasına bir kez daha, bağırarak:

"- Lanet olsun senin gibi teknolojik harikaya!" dedi.

Dönüp bölmeyi terketti. Az sonra ana kumanda masasındaki yerine yerleşmişti. Çıkış kapaklarını açtı. Atık kapsülünün fırlatılması için gerekli işlemleri önündeki klavyeye girdi. Fırlatma düğmesine basmadan eliyle klasik bir selam verdi.

"- Kim bilebilirdi dostum." diye fısıltı gibi bir sesle konuştu.

Yeşil fırlatıcı düğmesine bastı. Tüm geminin çok hafif bir sarsıntı geçirdiğini hissetti. Tekrar klavyeyi tuşlayarak dış yüzeyi görüntülenmesi ile ilgili komutu girdi. Çok kısa, turuncumsu kırmızı bir alev kümesi parlayıp söndü. Boşluğun kapkara derinliklerine doğru Sung'un cesedini taşıyan atık kapsülü kimbilir hangi yöne doğru akıp yitti.

Aşırı yorulduğunu hissediyordu. Sağ yanındaki seçeneklerden birisini tuşladı. Ne olduğuna dikkat bile etmediği besleyici haplardan birisini alıp, ağzında bir kaç kez çiğneyerek, yuttu.

Artık başbaşa kalmışlardı. Kozlarını paylaşabilirlerdi. Teknolojik harika olan bellek bilgisayarları ha? Önce bulunduğu yeri saptamalıydı. Görev başarılamayacak olduğuna göre artık geri dönmesi daha mantıklıydı. Rota komutlarını girdi. Beliren parazitleri izlerken yine eski yaşamındaki bir bölüme kayıverdi hafızası.

Sung ve Deewer ile oldukça sıkı fıkı dost oldukları günleri anımsadı.

"- Hey gidi Sung!, hey gidi koca Arap Deewer!" diye düşündü. Şimdi neredeydi? Neler yapıyordu acaba koca Arap!

Dönebilirse, tekrar bir araya gelerek Sung'u ve güzel anıları anacaklardı. Sonra belki yine biri bir görev alacaktı. Yine ayrılacaklardı. Böylece sürüp gidecekti işte, Hafif çıtırtı onu düşüncelerinden sıyırdı.

Ekranda: "-ROTA BELİRLENEMİYOR." yazısı çıkmıştı.

"- Nasıl belirlenemiyormuş? Ben sana söylemesini bilirim." diye emin bir şekilde sırıttı. Ona önceden ezberletilmiş, çok özel data şifresini tuşladı.

"- Neredeyim? Bunu zorla da olsa öğreneceğim dostum! Başka yolu yok!" diye iğrenç bir sesle adeta tıslad.

Parazitlerin bekletmemesi gerekiyordu. Ve öyle de oldu.

"- ROTA İKİLİ GÜNEŞ ÜZERİNE KİLİTLENDİ."

"- Oh! Ne ala!"

Çok özel data şifresi kullanıldıktan sonra, artık kullanıcıya geri dönüş olanağı kalmıyor, ana bellek bilgisayarı otomatik olarak son rotaya kilitleniyordu.

"- Hey gidi Sung!" diye bilinçsizce, çarpık bir sırıtışla güldü.

"- Sana belki bir gün karşılaşabiliriz dememiş miydim?"

Eldivensiz ellerini önündeki ekrana doladı. Sarsarak yerinden sökmeye çabaladı. Önündeki klavyenin tuşlarını yumrukladı.

"- Tek bir tesellim var, pislik harikası." diye yarı deli bir şekilde hırıltıyla soludu.

"- Cehennemin dibine kadar benimle geleceksin! Özel data şifresini sen bile çözemezsin! İşte bu da benim, makina parçasına karşı insanın zaferi."

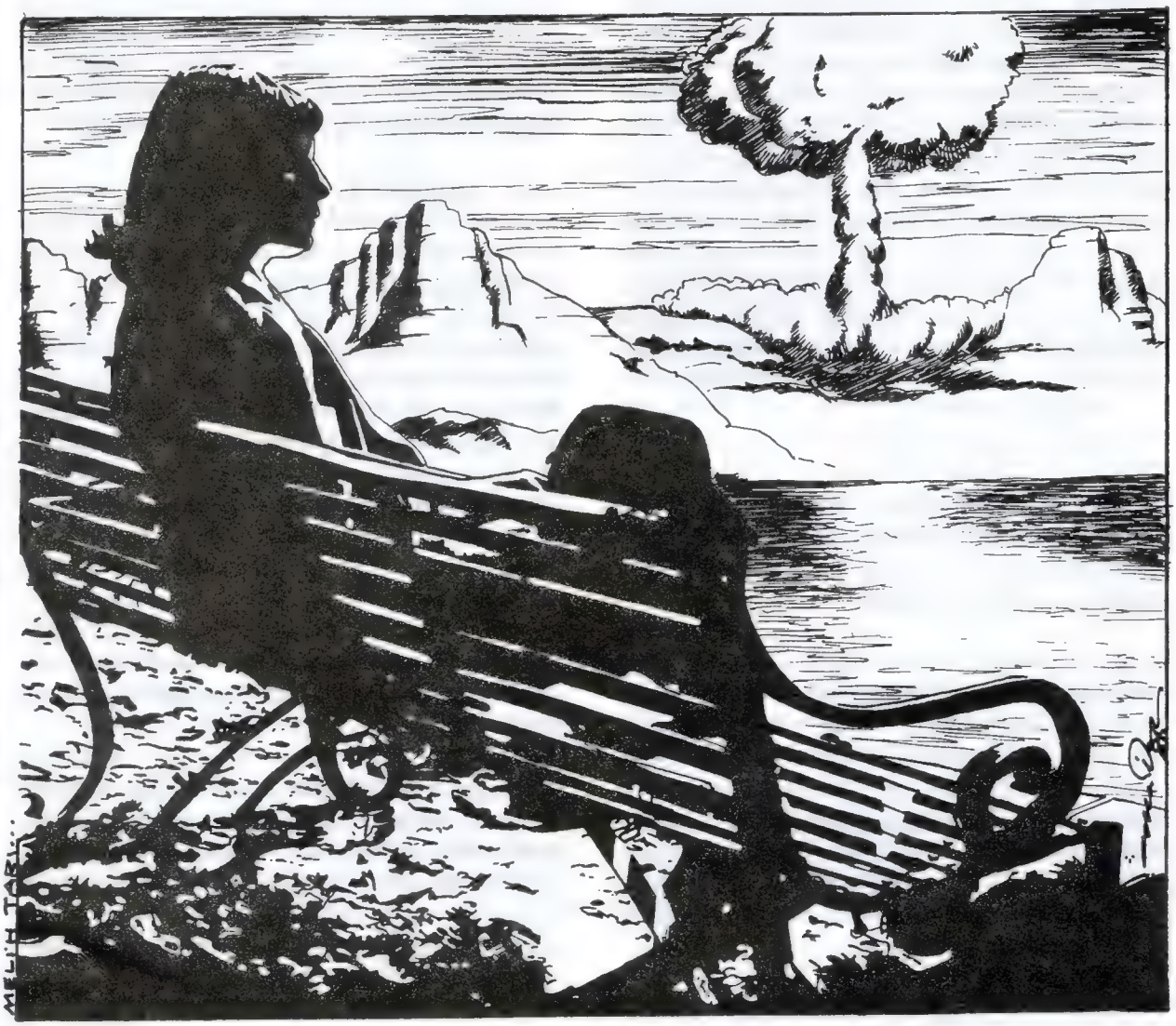

Çizgiromanda Bilimkurgu

Hüsnü Çoruk

III. Bölüm

60'LARA DOĞRU

Savaş sonrasında, çizgiromanlar bilhassa yeni nesillerin ruh sağlığını çeşitli nedenlerle bozdukları gerekçesiyle, çeşitli ülkelerde denetim altına sokulmağa çalışıldı. Örneğin Fransa'da 1949 yılındaki bir kanunla çocuklara yönelik olduğu düşünülen çizgi romanların nasıl olması gerektiği açıklandı. Çizgi romanı tüketen en önemli ülke Amerika'da ise Dr. WERTHAM'ın neredeyse tüm çizgi romanları tehlike olarak gösterdiği THE SEDUCTION OF THE INNOCENT "Masumun baştan çıkarılışı" adlı kitabının yolaçtığı dalgalanma, çizgi romanlara bir COMIC CODE getirilmesine kadar gitti. Bu şekilde her türlü kanlı sahneler, korku, işkence, sadizm görüntüleri yasaklanıyordu.

Ancak bu dönem, yeni bir kuşağın ortaya çıktığı 60'lı yıllarda, Amerikalı STAN LEE öncülüğünde tasarlanan yeni SÜPERKAHRAMAN profili ile etkisini kaybetti. Süperkahramanların yeni tanımında savaş yıllarının izi görülüyordu. Bu karakterlerin adet olarak çoğaldığı ve popülerliği kısa zamanda yakaladığı 60'lar süperkahramanların da sorunları, sıkıntıları hatta acıları olabileceğini vurgulayan bir dönem olarak hatırlanacak. Çoğu radyasyondan, birtakım ışınlardan, kontrolden kaçan deneylerden zarar görmüş, normal biçimlerini belirli anlarda kaybedip "mutant"a dönüşen insan veya benzeri varlıklardı. Savaşın en önemli noktası Atom bombasıyla başlayan ve bir de nötron bombası "acaba?" sorusuyla giderek derinleşen korkuların simgeleştirilmiş hali gibiydiler. Bu dönüşüm sonucunda denetlenemeyen birtakım güçler ve yetiler kazanıyorlardı. Hep iyilik için çalışmalarına karşın, böyle müthiş bir gücün bedeli olarak böyle bir değişim kabul edilebilir mi? buna değer mi? sorularını da, hep canlı tutuyorlardı.

Biz bu döneme dalmadan önce yine savaş yılları ve hemen sonrasına ilişkin bazı bilimkurgu çalışmalarına bir bakalım. Bu arada bilimkurgunun çizgiromanda tercih edilen, rağbet gören bir tür olarak öne çıktığı dönemi Neil Armstrong'un Ay'a ayak basmasının başlattığını da hatırlatalım. İnsanoğlu'nun bu çok çok önemli başarısı sonucunda 'uzay operası' adı verilen bir alana iyice girdi bilimkurgu.

İngiltere'nin 60'lara gelinceye dek bilimkurgu alanında üç önemli çizgiromanına şahit oluyoruz. Bunlardan en eski tarihli (1943) olan GARTH, Eski Yunan'dan gelme çok çok kuvvetli, dev gibi biri. Metamorfoz (başkalaşım) yapabilme özelliği sayesinde onu yüzyılımızda bir ingiliz dedektifi ya da geleceğe yollanan bir uzay yolcusu kimliğinde bulabiliyoruz. STEPHEN DOWLING'in "Daily Mirror" gazetesindeki bantlarıyla çizgiroman serüvenine başlayan GARTH, Bilimkurgudan ziyade fantastik bir ortama çeker okurunu.

Bu ülkenin bilimkurgu çizgiromanındaki ilk yüz akı denilince akla DAN DARE gelmekte. 1950-67 arasında FRANK HAMPSON (1918-1984)'un çizdiği bu karakter İngiltere'de dönemin en gözde dergilerinden EAGLE'ın ilk sayfasında renkli olarak yer almıştı. 2000 yılında uzayda yolculuk başlamıştır. Uzay kuvvetlerinin komutanı DANIEL MACGREGOR DARE, yanında diğer uluslardan arkadaşlarıyla uzayda yeni uygarlıkların peşindedir. Dost veya düşman garip medeniyetlerle yüzyüze gelirler. Çizer HAMPSON, MARCUS MORRIS ile birlikte aynı zamanda EAGLE'ın kurucusudur. HAMPSON, DAN DARE'i en gerçekçi bir biçimde hazırlayabilmek için, içinde pekçok sanatçının bulunduğu bir stüdyo kurar. Titizlik öyle bir noktaya ulaşır ki, çalışmadaki uzay araçlarının, resimlemeden önce maketleri yapılır.

"Garth," Steve Dowling © Daily Mirror Newspapers Ltd

Tarih 15 Şubat 1954'ü gösterirken DAILY EXPRESS gazetesinde yeni bir bant başlar. Bu düzeyli çalışma SYDNEY JORDAN (doğum 1931)'ın bir XX yüzyıl pilotunu konu ettiği JEFF HAWKE'dır. Daha ilk görevinde uzaylılar tarafından kaçırılan ve bir diktatörün devrilmesine yardımcı olan HAWKE ileriki maceralarda açıklanamayan olayları çözebilmek için hem Dünyada, hem uzaydaki mekanlarda uzaylılarla bağlantı kurar ve ilişkiler geliştirir. Benzerlerinde olduğu gibi klasik bir düşmanı vardır. CHALCEDON adında zeki, eğitimli bir uzay korsanıdır bu.

Savaş dönemi Fransa'sında ise yine üç örnek incelenmeyi hak ediyor. Bunlardan ilki, savaşın en yoğun döneminde, kağıt bunalımının doruk noktasına ulaştığı anlarda, çok az sayfalı bir "SPROU" dergisi içinde yer almış: L'EPERVİER BLEU. Henüz gelişmemiş bir çizgiye sahip SIRIUS (asıl adı MAX MAYEU, Doğum 1911) adlı genç bir Belçikalının ürünü olan eserde, ana karakter, Larsen adlı bir İrlandalı ve genç bir hintli üçlüsü Amazon'da bilinmeyen bir şehrin keşfinden Ay üstünde yürümeye kadar heyecanlı, renkli ortamlara karışırlar. 1949 kanunu, fazla hayalci olmakla suçlanan çalışmayı bir süre engellemiş, ancak 1973'de yine SIRIUS'un fırçasıyla, aynı dergide yeniden ortaya çıkmıştır. Eski başarı yakalanamaz ve Kuzey İrlanda problemlerinin deşildiği bir maceradan sonra L'EPERVIER BLEU devrini kapatır.

Bilimkurgu temasına zaman zaman el atan bu esere göre konusunu tamamıyla bilimkurgusal bir temele oturtmuş GUERRE A LA TERRE "dünya ile savaş" ise etkileyici bir açılışla başlar. Gökyüzünde esrarengiz meteorlar görülür. Aslında bunlar insanı anlık olarak köredebilecek gizli bir silaha sahip Mars'lıların uzay araçlarıdır. MARITAC (asıl adı JACQUES DUMAS, doğum 1904) adlı yetenekli senaristin öyküsüne AUGUSTE LIQUOIS net çizgisiyle eşlik eder. Bilhassa Dünya'nın uzaylılarca istilası ve halkın paniğini yansıttığı sahnelerde büyük etki yaratır. COQ HARDI dergisinde yayınlanan (1946-47) ilk bölümden sonra ressamlığı DUT (DUTEURTRE) üstlenir. Marslıların korkunçluğu yetmemiş, bu bölümde uzaylılar savaşın yenilgiye uğratılmış tarafı olan Japonlarla işbirliği yapmışlardır. Gerçek, bilinçaltı, hayal hepsi birbirine karışmıştır. Eser umut verici bir barış antlaşmasıyla sona erer, tıpkı gerçek ve korkunç II. Dünya Savaşı'na konulan nokta gibi.

Fransa'dan başka bir örnek, KAZA LE MARTIEN "Mars'lı KAZA" ise FLASH GORDON etkileri taşıyan bir çizgiroman. 1946-48 arasında yayınlanmış, Mars gezegeninde mahsur kalan üç astronotun, KAZA adlı liderin ricası üzerine onun yerini almış diktatöre karşı ortaklaşa mücadeleleri. 'Artık diktatörlükler olmayacaktır' dileği çizgi romanda karşılığını bulmaktadır.

Bir Arjantin bilimkurgu çalışmasını atlamayalım. Uzaydan gelenler korkusunu barındıran güçlü bir örnek. Bir çizgiroman senaristi günün birinde, ansızın, önünde bir varlığın oluştuğunu görür. Bir yakınına benzeyen insan görünümündeki bu canlı adının EL ETERNAUTA olduğunu ve uzay-zaman içinde yolculuk yaptığını söyler. Asıl korkutucu olan ise bu varlığın BUENOS AIRES'in yıkılacağını ve Dünyanın Uzaylılar tarafından istila edileceğini bildirmesidir. Ve ressamı her ziyaretinde kehanetinin giderek doğrulandığı izlenir. Önce SOLANO LOPEZ daha sonra ALBERTO BRECCIA'nın resimlediği eserin senaristi HECTOR G. OESTERHELO, 1977' de ortadan yokedilmiştir, Askeri Cunta tarafından.

Robert A. Heinlein'in Yaşam Öyküsü

Amerikan bilimkurgu yazarı Robert Anson Heinlein 200 yıl önce Bavyera'dan (Almanya) göç eden bir ailenin çocuğu olarak 1907'de Butler/Missouri'de dünyaya geldi. Heinlein Kansas City'de Public School'a gitti. Daha sonra 1924 yılına dek High School'a devam etti. Ve daha sonra beş yıl boyunca Annapolis'teki A.B.D. Deniz Akademisine devam etti. Bir uçak gemisinde topçu subaylığına dek yükseldi. Ama görevdeki beşinci yılının sonunda 1934'de sağlık koşullarından dolayı çürüğe çıkarıldı. Bu subaylık mesleğine büyük önem veren Heinlein için ağır bir darbe oldu. Daha sonraki eğitimini de - Matematik ve Fizik - yine sağlık nedenlerinden dolayı bitiremedi. Bunu takiben birçok işte çalıştı. Bunlardan bazıları politika, mimarlık, ziraat ve madenciliktir. Daha sonra ise bilimkurgu'ya geçti. Böylece bir ölçüde tesadüflerin, bir bakıma da kendi arzusuyla bilimkurgu yazarı oldu. Bir işe yaramama duygusu onda inatçı bir psikoz olarak ortaya çıktı ve daha sonra onun uzun yıllar bilimkurgu'da yıldız olmasını sağladı. Heinlein için karşılaştığı onca zorlu engele rağmen büyük bir hoşgörüye sahip olduğu söylenir. Her iki elle de tabanca kullanmakta çok mahir olduğu gibi, 1925'de A.B.D. Deniz Kuvvetlerinde eskrim ve artistik buz patinajında dünya şampiyonu olmuştur.

İlk bilimkurgu öyküsü LIFELINE adı ile 1939 yılında Astouding'in ağustos sayısında yayınlandı ve daha sonra ünlü olacak olan FUTURE HISTORY'e öncülük etti. Aynı yılın kasım ayında yine aynı dergide MISFIT adlı öyküsü ve iki ay sonra da REQUIEM yayınlandı. Daha sonra hiç bir ay geçmedi ki herhangi bir dergide Robert Heinlein'ın bir öyküsü yayınlanmasın. Astouding Stories'in bir sayısında iki öyküsünün yayınlandığında Heinlein, Anson McDonald takma adını kullandı. Frederick Pohl'un süper Science Stories adlı dergisinde ise Lyle Monroe adı ile yazdı. Diğer takma adları Caleb Saunders, John Riverside ve Simon York'tur. A.B.D.nin İkinci Dünya Savaşına girmesiyle birlikte Heinlein makina mühendisi olarak Deniz Kuvvetleri teknik sınıfına çağrıldı. Bundan başka radar tesislerinin geliştirilmesi ile ilgili olarak ta çalıştı. 1941 yılında Denver'deki Dünya Bilimkurgu konferansına şeref konuğu olarak çağrıldı ve yine aynı yıl fanların anketleri sonucu en popüler yazar seçildi. Deniz Kuvvetlerinden İkinci Dünya Savaşının bitimi nedeniyle yeniden ayrıldı. Ve 1947 de yeniden bilimkurgu yazarı olarak yazın hayatına atıldı. Saturday Evening Post'ta THE GREEN HILIS OF EARTH ile bir diğer öyküsü FUTURE HISTORY yayınlandı. "Dünyanın Yeşil Tepeleri"' daha sonraları bilimkurgu seven fanlar arasında vecize olarak kullanılan bir söz oldu. Aynı yıl Heinlein'ın başka bilimkurgu öyküleri de çeşitli bilimkurgu dergilerinde yayınlandı. 1947 yılında gençler için ilk

bilimkurgu kitabı ROCKET SHIP GALİLEO geldi. 1958 yılına dek her yıl bir başka bölüm eklendi bu diziye.

Hollywood 1950'de DESTINATION MOON'u çevirirken Robert Heinlein'ın yalnız eserlerinden yararlanmayıp onu danışman olarak da kullandı. Bugüne dek büyük bir beğeni ile okunan yapıtları hala zirvededirler. Geleceğin Öyküleri diye adlandırılan öyküleri adı geçen şu yapıtlarda toplanmışlardır: THE MAN WHO SOLD THE MOON (1950), THE GREEN HILIS OF EARTH (1951), REVOLT IN 2100 (1953). Bunların yanında roman olarak METHUSELAH'S CHILDREN (Dergide 1941, değiştirilmiş kitap basımı 1958) ve 1963 yılında yayınlanan ORPHANS IN THE SKY'da daha önce yayınlanan UNIVERSE (1941) ve COMMONSENSE (1941) yer alırlar. Robert Heinlein son olarak nitelendirdiği kitabını "Sonsuz Sınırlar" diye adlandırmak ve bir üçüncü öykü daha ilave etmek istemesine rağmen bu girişim yürümedi. Yayınlanan diğer ünlü romanları: THE PUPPET, MASTERS (1951), THE DOOR INTO SUMMER (1956), kitap basımı 1957), THE MOON IS A HARSH MISTRESS (1965), Kitap basımı 1966) ve STRANGER IN A STRANGE LAND (1961)dir.

Robert Heinlein DOUBLE STAR (1956), THE MOON IS A HARSH MISTRESS STARSHIP TROOPERS (1959) ve STRANGER IN A STRANGE LAND adlı romanları ile Hugo ödülleri kazandı. Özellikle STRANGER IN A STRANGE LAND Bilimrurgu yazın alanının dışında da büyük bir başarıya erişti ve 1974'e kadar yaklaşık yedi milyon adet satıldı, özellikle Hippy çevrelerinin çok olduğu yerlerde. Yüzlerce hippi putlaştırdıkları bu kitap yüzünden evinin çevresinde oturmaya başlayınca evini bir duvarla çevirmek zorunda kaldı. I WILL FEAR NO EVIL (1970) beş milyonluk bir satış ile yeni bir gurur kaynağı oldu.

THE NUMBER OF THE BEAST ise rekor sayılan 500.000 dolar barajını aşmıştır. Robert Heinlein yalnız bilimkurgu severleri değil, konuyu bilmeyenleri de peşinden sürükleyerek artı puan almasını bilmiştir. Büyük başarılarına karşın HEINLEIN tartışmalı bir yazardır. Eleştirmenler onda militarizme bir meyil olduğu kanısında birleşirler. (Özellikle STARSHIP TROOPERS'de demokratik hakların geçerli olmaması dikkati çeker.) Tesadüfen bazı yazılarında faşizmin fikirlerine benzeyen noktalara rastlanır ve otoriter yöneticiler hakkındaki tercihini belirtir.

Robert HEINLEIN özellikle 1940 ve 1950'li yıllarda yazın hayatına büyük bir etki yaparak bu alanın gelişmesini sağlamıştır. O normal romanlarının yanısıra tıpkı ölümsüzlük gibi "Uzun Yolculuk"lardan sözetmiş, zaman konusunda da THE DOOR INTO SUMMER adlı romanı bazı eleştirmenler tarafından en iyi yapıtı olarak nitelendirilmiştir. Ayrıca zaman konusundaki en iyi iki öyküsünde; BY HIS BOOTSTRAPS (1941) ve ALL YOU ZOMBIES (1959)dir. Robert HEINLEIN bilimkurgunun Rudyard Kipling'i olarak kabul edilir. Kırkbeş kitabından bazıları da sinemaya aktarılan HEINLEIN'ın bazı diğer romanlarının adları da şöyledir: FARMER IN THE SKY, THE RED PLANET, SPACE CADET, STARMAN JONES BETWEEN PLANETS, TUNNEL IN THE SKY, TIME FOR THE STARS, CITIZEN OF THE GALAXY, HAVE SPACE SUIT-WILL TRAVEL, PODKAYNE OF MARS, STAR BEAST, FARNHAM'S FREEHOLD, GLORY ROAD, THE ROLLING STONES, ALDO AND MAGIC INC. THE UNPLEASANT PROFESSION OF JONATHAN HOAG, THE DAY AFTER TOMORROW, THE MENACE FROM EARTH, BEYOND THIS HORIZON, ASSIGNMENT IN ETERNITY, TIME ENOUGH FOR LOVE'dır. Bu ünlü yazarı ne yazık ki 8. 5. 1988'de yitirdik.

Robert HEINLEIN'ın Türkçe yayınlanan eserleri:

1954 Merihten Saldıranlar (Puppet Masters) Çağlayan Yayınları
1971 Uzayda ilk Oyun (Double Star) Okat Yayınları)
1972 Merih'te Panik (Puppet Masters) Atak Yayınevi
1974 Yeni Dünyalara Doğru (Farmer in the Sky) Yağmur Yayınları
1974 Uzayda Kaybolanlar (Orphans of the Sky) K Yayınları
1975 2100 Yılında İhtilal (Revolt in 2100) K Yayınları
1977 2100 Yılında İhtilal (Revolt in 2100) Öz Yayınları
1995 İkiz Yıldız (Double Star) Metis Yayınları
1996 Kaybolan Miras (Lost Legacy) Metis Yayınları

Robert HEINLEIN'ın ayrıca birkaç öyküsü çeşitli dergilerde yayınlanmıştır.

İnternet'te yapılan taramada bugüne dek yayınlanan 20 romanın gençler için yazılan 13 roman, 58 kısa öyküsüne rastlanılmıştır. (29. 5. 1996)

Kaynakça: Science Fiction Literatur 1 ve çeşitli yabancı kaynaklı dergiler.

Beyler, Lütfen Oturun

Robert A. Heinlein

(Gentlemen, he said)

Çeviren: Sadi Konuralp

Ay'ı kolonileştirmek hem agorafobi, hem de klastrofobiye neden oldu. Ya da uzayın derinliklerine giden ve fobisi olmayanları da agorafobili yada klastrofobili yaptı. Eğer bir gezegenin yüzeyindeki, üzerindeki veya çevredeki gezegenlerin boş köşelerindeki bir insanı korkutabiliyorsa, o zaman Dünya Anaya sımsıkı yapışmalıdır. Eğer bir kimse yeryüzünün kara parçalarından yaşamını sağlıyorsa, mezarı olabileceğini bilse bile bir uzay gemisine kapatılmaya gönüllü olabilir, gene de uzayın kendisinden ve geniş uzay parçalarından korkmamalıdır. Uzay adamları; uzayda çalışan pilotlar, jetçiler ve astrogatorlar ile dirsek dirseğe çalışmaktan birkaç milyon mil uzakta olmayı sevenlerdir.

Diğer yandan Ay kolonileri yeraltında köstebek yuvası gibi delikte yaşamaktadırlar.

Ay kentine ikinci yolculuğumda Richardson gözlemevine gittim. Amacım hem Büyük Gözü görmek hem de tatilimi karşılayacak bir hikaye yakalamaktı. Gazeteci kartımı çıkarttım, tatlı tatlı konuştum ve sonunda kendimi bir görevliye bana etrafı gezdirirken buldum. Kuzey Tüneline gittik. Burası Koronoskop projesinin bulunduğu yere bağlıydı.

Bir tekerlekli kızağın üstünde, bütünüyle biçimsiz bir tünelde sıkıntılı bir yolculuk yaptık. Tırmanıp bir hava kilidine doğru gittik, sonra başka bir kızağa bindik. Mr. Knowles konuşup duruyordu. "Bu geçici" diye açıkladı. "İkinci tünel oyuğuna geldiğimizde, çapraz bağlanacağız, hava kilitlerini açacağız ve kuzeye bağlantılı bir yol ile diğer yanda güneye bağlantılı bir yol oluşturacağız ve tüm bu yolculuğu üç dakikadan daha kısa bir sürede tamamlayabileceğiz. Tıpkı Ay kenti veya Manhattan'daki gibi."

"Hava kilitlerini hemen şimdi açmıyorsunuz?" diye sordum, bu sırada sanırım yedinci kilidin bulunduğu yere gelmiştik. "Yine de, hava basıncı hava kilidinin her iki yanında da aynıdır."

Knowles bana tuhaf tuhaf baktı. "Bu gezegenin sıradışılığını yanlızca sansasyonel bir hikaye peşinde dolaşarak yakalayamazsın."

Sıkılmıştım. "Buraya bak" dedim. Belki pek inandırıcı olmayabilirim, ama bu projede ters bir durum yoksa, hemen şimdi geri dönelim ve bu konuyu unutalım. Ayrıca sansüre de aldırmıyorum".

"Rahat ol Jack" dedi, yavaşça - bu ilk adımı ilk kez kullanışıydı.-Kimse seni sansürlemeyecek. Senin gibilerle işbirliği yapmaktan her zaman memnun olmuşuzdur, fakat Ayda çok fazla rahatlık var haketmedikleri kadar fazla".

Hiç bir şey söylemedim.

"Her mühendislik çalışmasının kendi tehlikesi vardır," diye üsteledi, "ayrıca kendi avantajları da". "Adamlarımız Malarya olmuyorlar ve çıngıraklı yılanlara da dikkat etmek zorunda değiller. Sana Ayda kumdomuzu olmanın Des Moines'te dosya memuru olmaktan daha güvenilir olduğunu gösteren rakamları verebilirim. Örneğin Ayda ender olarak kemik kırılmasına rastlanır, çünkü yerçekimi çok düşüktür. Dos Moines'teki dosya memuru kendi banyosuna adım atarken bile hayati tehlike altındadır.

"Tamam, Tamam" diye araya girdim. "Bölge güvenli, konu ne?"

"Çok güvenli. Ne şirket göstergeleri ne de Ay Kenti Ticaret Odası göstergelerine, fakat Londra Lloyds şirketine de göre."

"Demek ki gereksiz hava kilitleri bulunduruyorsunuz. Neden?"

"Cevap vermeden önce tereddüt etti." "Sarsıntılar."

"Sarsıntılar, Yer sarsıntıları - Ay sarsıntıları,- demek istiyorum". Kıvrılarak uzayıp giden duvarlara baktım ve Des Moines'te olmayı diledim. "Hiç kimse canlı canlı gömülmek istemez, fakat bunun hiç bir şansın bulunmadığı Ayda olmasını hiç istemez. Sana ne kadar çabuk ulaşırsa ulaşsınlar, ciğerlerin parçalanacaktır. Hava yok."

"Her zaman olmaz" diye Knowles devam etti. "Fakat hazırlıklı olmalıyız. Hatırla, Dünya Ayın sekiz katı daha kütlelidir, bu yüzden Ayda ki gelgitler, Dünyadakilerin sekiz katı daha büyük etkiye sahiptir."
"Haydi, canım" dedim. "Ayda hiç su yok." "Nasıl gelgit olabilir?"

"Gelgit basıncı için suyun olması gerekmez, bunun nasıl olduğunu düşünme, bir gerçek olarak kabul et. Elde edilen, dengelenmemiş basınçtır. Bu sarsıntıya neden olabilir."

Başımı salladım. "Anlıyorum." "Ayda herşeyin sıkıca kapatılmış olmasına karşın sarsıntılara dikkat etmeniz gerekiyor. Bu hava kilitleri kayıp havayı sınırlı tutuyor." "Böyle bir kaybı gözümün önüne getirmeye çalıştım."

"Evet ve Hayır". "Hava kilitleri bir kazayı sınırlayacaktır, eğer olursa - ve böyle bir şeyde olmayacaktır - burası güvenlidir." Basit olarak, tümünü rahatsız etmeden bizi tünelin bir bölümünde çalışmaya bırakacaklardır. Fakat bundan daha fazlası var; herbiri geçici bir genişleme bağlantı yeridir. Tüm bir yapıyı bağlayabilir ve sarsıntıyı atlatabilirsin, fakat tünelde olabilir. Esnek bir bağlantı Ayda gerçekleştirilmesi zor bir iştir."

"Lastikte yanlış olan nedir?" diye üsteledim. Kendimi tartışmak için sinirli hissediyordum. "Bir yer otomobilim var ve eve gitmek için iki yüz bin mil yapmam gerek, genede Detroit'te takıldıklarından beri lastiklerime dokunmadım."

Knowles iç geçirdi. "Sana mühendislerimden birini getirmeliyim, Jack." "Lastiği yumuşak ve bükülebilir tutan uçucular vakumda buharlaşıp gidiyorlar ve madde katı bir duruma geliyor. Aynı şey esnek plastikler içinde geçerli. Bunları düşük ısılara getirince yumurta kabukları gibi kırılgan oluyorlar.

Knowles konuşurken tekerlekli kızakta durdu ve diğer hava kilidinden bir düzine adamın gelmesinden önce hemen indik. Hepsi uzay giysileri giymişlerdi daha doğru bir deyişle basınç giysileri. Oksijen tüpleri yerine bağlantı hortumları vardı ve güneş gözlükleri yoktu. Başlıkları arkaya atılmıştı ve giysilerinin önündeki fermuarlar açıktı, bu nedenle iki başlıymışlar gibi bir görüntüleri vardı. Knowles seslendi, "Hey, Konski".

Adamlardan biri döndü. Bir seksen boyunda ve boyuna göre şişmandı. Dünya ölçülerine göre yüzkırk kilo civarında olabileceğini tahmin ettim. "Bu, Mr. Knowles'mış" dedi neşeyle. "terfi aldığımı söylemeyin."

"Şimdiden çok iyi kazanıyorsun, şişko. Jack Arnold'la el sıkışın". "Jack, bu Şişko Konski, dört gezegenin en iyi kum domuzu."

"Yalnızca dört mü" diye sordu Konski. Sağ elini giysisinden çıkarttı ve çıplak elini benimkine yapıştırdı. "Tanıştığımıza memnun olduğumu" söyledim ve elim parçalanmadan çekmeye çalıştım.

"Jack Arnold bu tünelleri nasıl mühürlediğinizi görmek istiyor" diye devam etti. "Bizimle gelmek istiyor."

Konski başımın üstünden baktı. "Şimdi siz söyleyince Mr. Knowles" dedi. "Vardiyamı yeni bitirmiştim."

Knowles dedi ki, "Şişko sen bir para kurdusun ve hiç misafirperver değilsin" Konski döndü ve hava kilidinin mühürünü açmaya başladı.

Önümüzdeki tünel, daha önce geçtiğimiz bölüme çok benziyordu, yalnızca tekerlekli kızaklar yoktu ve ışıklar geçici olarak ek yerlerine konulmuştu. Birkaçyüz metre ilerde, üzerinde dairevi bir kapı olan dev bir kütle tüneli kapamıştı. Şişman adam bakışımı yakaladı. "Bu haraketli kapıdır," diye açıkladı. "Arkasında hava yoktur. Hemen önünü kazıyoruz."

"Nereyi kazdığınızı görebilir miyim?"

"Gidip sana bir giysi almadan olmaz."

Kafamı salladım. Tünelde bunun gibi belki bir düzine şişme torba gibi şeylerden vardı, oyuncak balonların boyutu ve biçimindeydiler. Kendi hava ağırlıkları ile duruyormuş gibi görünüyorlardı; yükselmek veya yerleşmek için fazla bir çaba harcamıyor gibiydiler. Konski yolunun üzerindeki Konski, benim sormamdan önce, cevabı verdi, önündeki birini yoldan atarak." Tünelin bu parçasına bugün basınç veriliyor." "Bu tıkaçlar rastgele sızmaları ortaya çıkarmak için. Zaten yapışkandırlar. Bir sızıntıya yapışırlar ve tıkacın sızıntıyı mühürlemesini sağlarlar."

"Bu kalıcı bir onarım mıdır?" diye öğrenmek istedim.

"Dalga mı geçiyorsun?" "Bu yalnızca adamlara nereye kaynak yapacaklarını gösterir."

"Esnek bir bağlantıyı ona gösterin", diye Knowles emir verdi.

"Geliyoruz". Tünelin orta yerinde durduk ve Konski tüp biçimindeki tünelin ortasındaki halka biçimli bölmeyi işaret etti. "Her 30 metrede bir esnek bir bağlantı koyuyoruz. Bu cam bir kap olup bağlandığı iki çelik bölmeye contalanmıştır. Tünele belli bir miktarda esneklik vermektedir."

"Cam bir kap mı? "Bir hava sıkıştırmalı kilit için?" diye sordum.

"Kap sıkıştırmak için değil, güçlendirmek içindir. On tabaka cam katmanı ve bu katmanlar arasına dağılmış silikon yağı kullanıyoruz. Bu bileşim yeni bir kap gerektirmeden beş yıl dayanıyor.

Konski'ye işini sevip sevmediğini sordum, bir hikaye yakalarım diye umuyordum. Omuzlarını silkti. "Herşey yolunda. Bir şey yapmam gerekmiyor. Yanlızca bir atmosferlik basınç var. Sanki Hudson nehrinin altında çalışıyor muşum gibi düşünebilirsin."

"Ve burada aldığının onda birini alabilirsin" diye konuştu Knowles.

"Mr. Knowles, bana acıyorsunuz" diye Konski protesto etti. "Çok para iyi ödüyorlar ve adamlar hazırolda duruyorlar. Çamur o kadar cıvık ki onu dondurmak zorundalar. İnsanları orada çalıştırmak gerçekten sorun. Buradaki serserilerin yarısı yalnızca madenci, en ufak bir sorun onları çok korkutuyor.

"Ona Venüs'lü niye terk ettiğini açıkla, şişko".

Konski gururla başını kaldırdı. "Hareketli kalkan üzerinde çalışabilir miyiz beyler?" diye sordu.

Etrafta çok bakınmıştık ve geri dönmeye hazırdım. Görülecek pek fazla bir şey yoktu. Ne kadar fazla görürsem o kadar sevmemeye başlamıştım. Konski geri dönüş kapısının hava kilidini açmaya çalışıyordu ki bir şey oldu.

Yerde ellerimin ve dizlerimin üzerindeydim ve etraf zifiri karanlıktı.

Belki, bağırmışımdır, hatırlamıyorum kulaklarımda bir çınlama vardı. Ayağa kalkmaya çalıştım ve daha önce durduğumuz yere ulaşmaya çabaladım. Gördüğüm en koyu karanlık tümüyle kapkara. Kör olduğumu sandım.

Bir fener ışığı karanlığı deldi, beni buldu ve hareket etti. "Bu neydi?" diye haykırdım. "Ne oldu? Bir sarsıntı mıydı?"

"Bağırmayı kes" diye Konski'nin sesi cevapladı. "Bu bir sarsıntı değildi, bir çeşit patlamaydı. Mr. Knowles iyi misiniz?"

"Sanırım" diye cevap verdi zorlukla soluyarak, "Ne oldu?"

"Bilmiyorum. Etrafa bakınalım." Konski ayağa kalktı ve fenerin ışığını tünelde gezdirdi, yavaşça ıslık çalıyordu. Işık iyi yanmıyor sürekli titreşip duruyordu.

"Sağlam görünüyor, fakat sanırım, aman Tanrım." Işık demeti tavan yakınındaki bir esnek bağlantının üzerine odaklanmıştı.

Sıkıştırma balonları bu bağlantı noktasında toplanmıştı. Üç tanesi zaten oradaydı, diğerleri de yavaşça sürüklenerek geliyorlardı. İzlerken içlerinden biri patladı ve sızıntıyı işaretleyen yapışkan bir kütle oluşturdu.

Delik patlayan balonlarla kaplanmaya ve tıslamaya başlamıştı. Diğer bir tanesi yuvarlanarak geldi, bir süre durdu ve sonra o da patladı. Sızıntının bu sakızımsı kütleyi yutması bir parça daha uzun zaman aldı...

Konski ışığı bana uzattı. "Pompalamaya devam et evlat" Sağ omuzundan giysisini çıkarıp çıplak eliyle sızıntı noktasını örtmeye çalışırken üçüncü balon da patladı.

"Durum nasıl Şişko?" diye Mr. Knowles bilmek istedi.

"Şu anda söyleyemem. Sanırım baş parmağım büyüklüğünde bir sızıntı. Canavar gibi havayı sevmiyor."

"Böyle bir deliği nasıl elde edebilirdin?"

- Dışardan itme ile olabilir, belki."

"Sızıntıyı kontrol etmiş miydin?"

"Sanırım, Geri dön ve vanayı kontrol et. Jack, ışığı ona ver."

Knowles hava kilidine doğru seğirtti. Sonra da bağırdı, "Basınç normal."

"Göstergeyi okuyabilir misin?" Konski ona doğru seslendi.

"Elbette. Göstergeler hazır."

"Ne kadar kaybettik?"

"Bir, iki puandan fazla değil. Önceden, basınç ne

kadar dı?"

"Normal Dünya standartı."

"Onda dördünü kaybetmişiz, o zaman."

"Kötü değil. Devam edin Mr. Knowles. Bir sonraki bölümün kilidi önünde bir alet çantası var. Bana üç numaralı veya biraz daha büyük olan anahtarı verin."

"Tamam". Kapının açıldığını ve gürültü ile kapandığını duyduk ama sonra yine zifiri karanlığa gömüldük. Biraz gevezelik etmeye başlamıştım ki Konski çenemi kapatmamı söyledi.

Aynı anda kapıyı duyduk, ve ışık tekrar titriyordu. "Öbür tarafta hava yok. Diğer kapı açılmıyor."

"Sıkışmıştır, herhalde?"

"Hayır, manometreyi kontrol ettim. Diğer bölümde hiç basınç yok. Konski tekrar fısıldadı. "Sanırım diğerlerinin bizi bulmalarından başka çaremiz yok. Bu durumda ışığı bana doğru tutun, Mr. Knowles Jack, bu giysiden çıkmama yardım et."

"Ne yapmayı planlıyorsunuz?"

"Eğer bir yama bulamazsam, bir tane kendim yapmak zorunda kalacağım, Mr. Knowles. Etraftaki tek şeyde bu giysi." Ona yardım etmeye çalıştım bu çok eğreti bir çalışmaydı çünkü bir elini sızıntıda tutmak zorundaydı.

"Benim T-Shirt'umu yarığa tıkabilirsiniz" diye öneride bulundu Knowles.

"Birazdan sandaldan suyu kaşıkla boşaltmaya başlayacağım. Bu kaşık elbise olabilir ancak, çünkü etrafta basıncı tutacak başka hiç bir şey yok. Elbiseyi çıkarttıktan sonra arkasından düzgün bir parçayı verdi ve elini yarıktan çekti, bende elbise parçasını yarığa tıktım. Konski hemen onun üstüne oturdu. "Şimdi" dedi mutlulukla burayı tıpaladık. "Beklemekten başka yapacak iş yok artık."

Ona neden giysi üzerinde iken yarığın üzerine oturmadığını sormak üzereydim ki, giysinin oturacak kısmının pürüzlü olduğu ve deliği tıkamak için düzgün bir yüzeye ihtiyaç duyulduğu aklıma geldi.

"Elini göreyim" diye Knowles üsteledi.

"Pek bir şey olmadı." Gene de Knowles yaralı ele baktı. Ben de baktım ve midem kalktı. Avuç içinde kanayan vıcık vıcık bir yarası vardı. Knowles kendi mendili ile kompres yaptı ve bağlamak için de benim mendilimi kullandı.

"Teşekkür ederim, Baylar," dedi, Konski ve ekledi "zaman geçirmek için bir şeyler yapmalıyız. Küçük bir oyuna ne dersiniz?"

"Senin kartlarınla mı?" diye sordu Knowles.

"Neden sordunuz Mr. Knowles! Neyse önemli değil. Görevlilerin kumar oynaması nasılsa yasaktır. Görevlilerden söz ederken, hava basıncı şimdi normal mi Mr. Knowles?"

"Onda dörtlük bir fark için mi?"

"Eminim sendika bunu göze alacaktır bu koşullar altında elbette"

"Sızıntının üzerinde oturduğumu varsayarsak?"

"Fakat derece almak yardım edenler içinde söz konusudur."

"Tamam, bayım üç kat mesai olsun o zaman."

"Bu daha çok sizin tatlı tabiatınıza bağlı Mr. Knowles. Umarım uzun ve güzel bir bekleyiş olur."

"Ne kadar uzunlukta bir süre için beklemek istiyorsun, Şişko?"

"Eğer Richardson tarafından gelmiyorlarsa bir saatten fazla sürmemesi gerekir."

"Hım.. bizi aradıkları düşüncesine de nereden kapıldın?"

"Ha? Ofisiniz nerede olduğunuzu bilmiyor mu?"

"Sanırım, hayır. Onlara bugün geri dönmeyeceğimi söylemiştim."

Konski bunun üzerinde düşündü. "Kartımı basmadım. Bu yüzden hala içeride olduğumu biliyorlar."

"Yarın öğrenebilirler, çünkü kartını benim büromdan kontrol edecekler."

"Kapıda o ciğerkafa duruyor, içerde fazladan üç kişi olduğunu biliyordur."

"Nöbet değişimi sırasında yerine geçene söylememiş

veya unutmuş olabilir."

"Sanırım, öyledir" dedi düşünceli bir halde, Konski. "Jack, ışığı pompalamayı bıraksan iyi olur. Sadece fazladan oksijen tüketiyor."

"Karanlıkta uzun bir süre neler olmuş olabileceğini düşünerek oturdum. Konski bunun bir patlama olduğundan emindi; Knowles'in dediğine göre bir yük roketinin kalkış sırasında yere çakılmasını ve patlamasını görmüştü. Bu kafasında yer etmişti. Sonunda konuşacak konu kalmadı. Konski bir takım hikayeler anlattı. Bende bir tane anlatmaya çalıştım fakat son derece sinirliydim ve korkuyordum, o kadar korkuyordum ki çığlıklar atmak istiyordum.

Uzun bir sessizlikten sonra Konski "Jack, bize tekrar ışık sağla."

"Bir şeye bakmam gerekiyor."

"O nedir?" diye sordu Knowles.

"Eğer bir yamamız varsa, sen benin giysimi giyebilir ve yardım aramaya gidebilirsin."

"Giysi için oksijen yok."

"Bu yüzden senin giymeni istiyorum". İçimizde en ufak olan sensin, giysinin içinde seni ikinci bölüme götürecek kadar oksijen vardır."

"Peki... Tamam. Siz yama olarak ne kullanacaksınız?"

"Ben üstünde oturuyorum."

"Ne?"

"Bu üzerinde oturduğum büyük, geniş şey. Pantolonumu çıkaracağım. Kalçalarımdan birini o deliğe sokacağım, size garanti veririm, çok sıkı bir tıkaç olacaktır."

"Fakat... hayır, Şişko, işe yaramaz. Eline ne olduğunun gördük. Derin yırtılacak ve ben gelene kadar kanamadan öleceksin."

"Ölmeyeceğimedair bire iki bahse girerim... Ellisine diyelim."

"Eğer kazanırsam parayı nasıl alacağım?"

"Sıkı birisiniz. Mr. Knowles. Fakat bakın gövdemde beş, altı santim kalınlığında yağ tabakası var. Bu nedenle çok kanama olmaz, bir çelik lekesi kadar bir şey olur."

Knowles başını salladı. "Bu gerekmez. Eğer sessizce otururşak buradaki hava günlerce idare eder."

"Sorun hava değil, Mr. Knowles. Gittikçe soğuduğuna dikkat etmediniz mi?"

Ben farketmiştim ama üzerinde düşünmemiştim. Bütün bu acı korku içinde soğuğu önemsememiştim. Şimdi düşündüm, güç hattını kaybettiğimizde ısıtıcıları da kaybetmiştik. Gittikçe soğumaya başlayacak, soğuyacak... soğuyacaktı.

Mr. Knowles da bunu gördü. "Peki, Şişko. Bunun üzerinde çalışacak."

Konski hazırlanana kadar elbisenin üstünde oturdum. Pantolonunu çıkarttıktan sonra tıkaç balonlardan birini yaktı ve içindeki yapışkanı kaba etine sürdü. Sonra bana döndü. "Pekala, evlat yuvada kuluçkaya yatıyorum. Hemen yerlerimizi değiştirdik. Fazla bir hava kaybolmadı ama delik öfkeyle tısladı. "Keyfinize bakın çocuklar", Sırıttı

Knowles giysiyle birlikte hızla gitti ve ışığıda birlikte götürdü. Gene karanlıktaydık.

Bir süre sonra Konski'nin sesini duydum. "Karanlıkta oynayabileceğimiz bir oyun var, Jack. Satranç bilir misin."

"Neden, evet... biraz oynarım."

"İyi oyundur. Hudson nehrinin altında çalışırken basınç boşaltma kısmında oynamaya alışmıştım. Eğlence için yirmiliğe oynayalım mı?

"Ha? Efendim, tamam." Binliğine oynayalım dese benim için farketmezdi.

"İyi. Şah'ın piyonu, Şah üçe."

"Hım. Şah'ın piyonu, Şah'ın dördüne."

"Tutucu, öyle değil mi? Hobokende tanıdığım bir kızı hatırladım. Kızla ne yaptığının satrançla bir ilgisi yoktu, fakat kızın tutucu olduğunu kanıtladı. "Şahın fili vezirin dördüne. Hatırlat ta sana daha sonra kızkardeşini de anlatayım. Her zaman kızıl saçlı değildi fakat insanların öyle olduğunu düşünmelerini isterdi. Sonrada ... kusura bakma. Hamleni yap."

Düşünmeye çalıştım, fakat kafam karışmaya

başlamıştı. Vezir piyonu, vezirin üçüne."

"Vezir, Şahın fili üçe. Herneyse... kız. Ayrıntılara daldı. Yeni şey değildi ve bunun olduğunu da sanmıyordum, fakat beni eğlendiriyordu. Hatta, orada karanlıkta gülümsedim, bile. "Senin sıran" diye ekledi.

"At" Satranç tahtasını hatırlıyamamıştım. Kaleyi almaya hazırlanıyordum, bir önceki oyunda zorlukla güvendeydi. "Vezirin atı, vezir filinin üçüne."

"Vezir, senin şahının filinin piyonuna. Şah mat. Bana yirmi borçlusun Jack."

"Ne? Bu olamaz."

"Hamleleri bir daha kontrol etmek ister misin?" Onları kontrol etti.

"Hamleleri gözümün önüne getirmeye çalıştım, sonra dedim ki, "Çok üç kağıtçısın! Bana Çoban Matı yaptın!"

Kendi kendine güldü. "Kızıl saçlıyı düşüneceğine, vezirime gözkulak olsaydın."

Kahkahalarla güldüm. "Başka hikayeler biliyor musun."

"Elbette" Başka bir tane anlattı. Ben daha fazlası için ısrar ettim.

"Sanırım biraz dinlenmem gerekiyor Jack" dedi.

Doğruldum. "İyi misin, Şişko?" Cevap vermedi. Karanlıkta ona doğru ilerledim. Yüzü soğuktu ve ona dokunduğumda konuşmadı. Göğsüne kulağımı dayadığımda kalbinin zayıfça attığını duydum. Fakat elleri ve ayakları buz gibiydi.

Onu çekmeye çalıştım, delikte donmuştu. Buzu hissedebiliyordum, fakat bunun soğuk kan olması gerekti. Onu ayıltmaya uğraştım, ovaladım fakat sızıntının tıslaması kısa kesmemi gerektirdi. Kendi pantolonumu çıkardım, karanlıkta doğru deliği buluncaya kadar kısa bir panik yaşadım ve deliğin üstüne oturdum. Sağ kalçamı tam açığın bulunduğu yere yerleştirdim.

Delik beni emme kabı gibi yakaladı, buz gibi soğuktu. Sonra derinde bir ateş dolaştı. Bir süre sonra artık bir şey hissetmiyordum, yalnızca ağır bir ağrı ve soğuk dışında.

Bir yerde bir ışık oynadı. Parladı sonra tekrar söndü. Bir kapının sesini duydum. Bağırmaya başladım.

"Knowles" diye seslendim. "Mr. Knowles."

Işık tekrar yandı. "Geliyorum, Jack..."

Ağlamaya başladım, "Başardın! Başardın!"

"Başaramadım, Jack." "Diğer bölüme ulaşamadım. Kilide ulaştığımda açamadım." Konuşmayı kesti. "Bir krater var... " Işık titreşti ve gürültüyle yere düştü. "Yardım et, Jack" diye sızlandı.

"Görmüyor musun, yardıma ihtiyacım var. Yapmaya çalıştım... Tökezlediğini ve düştüğünü duydum. Ona seslendim, fakat cevap vermedi.

Kalkmaya çabaladım, fakat şişedeki bir mantar gibi deliğe tıkılmıştım...

Yüzü koyun temiz bir çarşafın üstünde yatarken, ayıldım.

"Daha iyi misiniz?" diye birisi sordu. Bu Knowles'dı, yatağımın kenarında pijamalarıyla dikiliyordu.

Ona "Sen ölmüştün" dedim.

"Pek değil" dedi, sırıtarak. "Bize tam zamanında ulaştılar."

"Ne oldu" diye sordum, gördüklerime hala tam olarak inanmadan.

"Tam düşündüğümüz gibi... düşen bir roket. İnsansız bir posta roketi kontroldan çıkmış ve tünele düşmüş."

"Şişko nerede?"

"Merhaba"

Kafamı çevirdim; Konski idi, benim gibi yüzükoyun yatıyordu.

"Bana yirmilik borçlusun" dedi neşeyle.

"Borçluyum" dedim gözlerimden yaşların akmasına engel olamıyordum.

Tamam yirmilik borçluyum fakat parayı almak için Des Moines'e gelmelisin.

Eğlence ve Kâr İçin Hayalleri Devindirmek

Bruce Sterling

Çeviren: Emrah Göker

Bu makale benim çağdaş yazınsal kuramın eşsiz karasularındaki iki yıllık keşiflerimi anlatıyor. Bu sefere kibirle, göğsüm kabararak ve cesur bir yürekle çıktım, ama o bir zamanlar övündüğüm, rüzgara koşumlanmış yelkenim şimdi parça parça olmuş durumda. Yokluk ve eziyetle çılgınlığın kenarına itilmiş ben, şimdi insanların paçalarına o Yaşlı Denizci gibi yapışıyorum, hüzünlü öykümü anlatabilmek için.

Kıpır kıpır gençlik yıllarımda "akademili"lerin arkasından yüksek sesle kıkırdardım- hatta, hatırlarken utanıyorum, bir keresinde Ursula K. Le Guin "semiyotik bilimi" terimini kullanmaya cüret ediyor diye sesimi herkese duyurarak onunla alay etmiştim! Ne kadar bilgisizmişim.

1988'de, Misisipi Review'in 47 ve 48. sayılarında "Cyberpunk Tartışması" konusu ele alındı. Bu benim postmodernist kuramla ilk tanışmamdı. Daha önce konudan sözedildiğini duymuştum, ama ilk kez konuya yakın ilgi gösteriyordum.

Bu yazınsal-yolculuğa üç temel itkiyle başladım. İlki, söylediklerime ve düşündüklerime sahte olmayan bir ilgi gösteren akademililerin varolduğunu anlamsız bir memnunlukla farketmemdi. İkinci itkim bu postmodern adamların o hiç güvenmediğim akademik yazıncılara şiddetle karşı çıktıklarını az çok kavramamdı, onlar düşmanın düşmanıydılar ve böylece yararlı bir ideolojik üçkağıtçılık kaynağı olabilirlerdi. Ve son olarak, kuramdan yararlanıp bilimkurgu çalışmalarıma pratik olarak uygulayabileceğim bazı şeyler öğrenmeyi umdum.

Bilimkurguya yönelik yaygın eleştiri standartlarına öteden beri hiç güvenmiyordum -ki bu görüşleri benim neslim "humanist" olarak niteler-, çünkü bu standartlar bana bilimkurgunun meşru amaçlarına burnunu sokmak gibi görünürdü. Bendeki bu aksi görüş aslında, benim basit bilgisizliğimden kaynaklanıyordu. Bilimkurgunun yaygın görüşe karşı aldığı geleneksel tavırlardan da etkilenmemiş değildim: Hırçın savunmacılık, sinsi küçüklük kaygıları, yürek hoplatan, aşırı tavizler, ve saire. Zaman geçtikçe, ve ben de kötülediğim şeylere daha uzunca ve daha dikkatlice bakınca yaygın yazınsal eleştiriyi giderek "kağıt üstünde bir kaplan" olarak görmeye başladım. Eleştiri alanında ciddi, oturaklı bir otorite kalmamış görünüyor, çünkü artık modern kurgu gitgide seçici oluyor ve merkezden uzaklaşıyor. Bugün, bilimkurguyu kendi gettosunda boğmak isteyen şeytani ruhlardan endişe ederken paranoyamı olması gerektiği gibi megayayıncılara ve kitapçılar zinciri patronlarına yöneltiyorum.

Ama hala -işime yarayacaksa her türlü yazınsal aracı kullanmaya hazırken, ve "humanitlerin" elbiselerini cyberpunk uğruna çalmaya bayağı istekliyken, temel yazınsal kateşizmim dimdik duruyor. Ana inakım bilimkurgunun doğası gereği bir "tür" olmadığıdır - bilimkurgu, yazın ağacının altında gölgeli bir yere konabilecek sınırları çizilmiş bir kategori değildir. Aksine bilimkurgu bozguncu, azman bir şeydir, öyle de olmalıdır. Bilimkurgu, Batı yazınının, hatta popüler yazının ekinsel kalıtından şiddetli bir sapmadır.

Bilimkurgu bir masal anlatma yolu değildir. Teknolojik ilerlemenin topluma verdiği zararları ve bilimsel yöntem sayesinde öğrendiğimiz gerçekleri tartışmanın bir yoludur. Bilimkurgu, yazınsal ekinin yıkılmak üzere olan surlarıyla bilimsel ekinin aynen yıkılmak üzere olan surları arasındaki uçurumda varolur. Gerçek bilimkurgu, her ne kadar açıklık ve zerafetle yazılabilirse de, hep biraz monografi gibi kokmalıdır. Her zaman gizli bir ajanda şeklinde Quasimodo'nun kamburunu taşır bilimkurgu.

Yıkıcı eleştirinin en çekici yanlarından biri cüretle her tür yazının gizli bir ajanda taşıdığını bildirmesidir. Bu bilimkurgunun oyun sahasını belirler ve bütün düzyazı biçimleri gibi, onu da basit bir "metin" türü yapar. Ben bu hain "metin" kavramından çok hoşlanırım ve diğer yazarlarda panik halinde, feryat figan inkar çığlıklarına neden olmasını oldukça yararlı bulurum. Yine de bu hilekarlığın bilimkurguyu gerçekten daha okunabilir kılamayacağı açıktır. Temelde bu "metin" tartışması tehditkar bir dille şişirilmiş, tipik, sıradan bir tartışmadır. Fakat o parıl parıl parlayan fildişi kulenin kalın duvarlarına buldozerlerle saldırıyor ve kule sakinlerini doğmatik uykularından uyandırıyor. Ayrıca, örneğin "öykü" veya "roman"a karşı "metin" kavramı, benim bilimkurgu içinde mümkün ve meşru olanla ilgili düşüncelerimin ufkunu genişletti.

"Metin"le beraber gayet faydalı "altmetin" kavramı

gündeme gelir, bu terim biraz havada kalır ve kafa karıştırır, ben "altmetin" ile öykünün (pardon, "metinin) taşıdığı toplumsal yargı bağlarını kastediyorum. Altmetin (bu terimi icat edenlerin açıklamasına göre) neredeyse her zaman güç ilişkileriyle bağlantılıdır. Politik, ekonomik ya da cinsel, "sınıf mücadelesi" çok tutulan bir tarzdır, çünkü bu alanın eleştirmenleri ya Marksist'tirler ya da onların elbiselerini aşırmışlardır.

Bir metinin içindeki güç ilişkilerini irdelemek oldukça yararlı bir bilimkurgu tekniği olabilir. Güç merkezleri toplum değiştikçe değişirler: Üretim araçları, bilgi edinme araçları, politik meşruluk hedefleri, modanın, görgü kurallarının belirleyicileri hep değişir. Bunu gözardı etmek çağa ayak uyduramayıp eski kafalı kalmak, etrafta olup biten tarihi olayları evrenin doğal düzeni olarak kabul etmek demektir. Asimov's dergisinin herhangi bir sayısını açın ve statükolarının en küçük parçasını bile tehdit eden ruhsuz, makineleşmiş güçlerin boyunduruğu altına girmiş, bir şekilde "sanatçı" kimliği taşıyan kahramanları tek tek sayın. Analog dergisinde, benzer şekilde kafaları karışmış, ama, başıboş bırakılmış, incelenmemiş teknolojik güçle acayip bir coşkunlukla özdeşleşen uzay gemisi pilotlarını ve Yetkili Kişiler'i sayın.

Bu tekniğin kusurlu yanı güç ilişkilerini saplantı haline getirmenin kişiyi tımarhanelik bir paranoyak yapmasıdır. Hep paranın izini sürmek, cesetlerin nereye gömüldüğünü aramak, kim batmış kim çıkmış bulmaya çalışmak; kullanılan her rastlantıyı, olayı baskıcı kapitalist yöneten- sınıf patriarkasının karanlık emellerinden biri olarak gösterir. Yazınsal anlamda bu aptalcadır; politik anlamda yaratılmak istenen etkinin tersini yaratır veya ciddi olarak tehlikelidir. Marksist toplumlar paranoyak toplumlardır; baskıcı ve düzenbaz yöneten sınıfları vardır; geçmişte korktukları herşeyi kendi elleriyle var ederler. Marksist düşünce görünüşte canavarlar yaratmaktadır.

Yirminci yüzyıl yazınsal eleştirisi tekin olmayan bir alemdir. Bilimkurgu gibi dışarıdan yekvücut gibi görünür, ama içeride sürekli fırtınalar kopar. Yapısalcılar, post-yapısalcılar, modernistler, postmodernistler, yıkım, semiyoloji, açıklamacılık. Alanın dışında kalanların bir tayf-çekerle bile ayırdedemeyeceği insanlar birbirlerine saldırarak ve birbirlerini yalanlayarak yükselmişlerdir. Çoğu da bayağı kaçıktır.

Örneğin şu adam, Ferdinand de Saussure (1857-1913). İsviçreli bir dilbilimciydi ve aşağı yukarı "işaret bilimi"nin (semiyoloji) kurucusu sayılabilir. Bir bilimkurgu yazarı için yararlı olabilecek şeyler ortaya attığını pek söyleyemem. Göründüğü kadarıyla Saussure'nin en büyük katkısı kelimelerin tanımlamakla yükümlü oldukları nesnelerle elle tutulur bir ilişki içinde olmadıklarını keşfetmesiydi. Aksine, kelimeler -"işaretler"- diğer işaretlerle ilişki içindedirler, o "işaretler" ki "gerçeğin" -gerçek her ne ise- bilinmez derinliklerinde salınan bir çeşit "sözlü" su yosunu gibidirler. Kelimelerin (ah pardon, "işaretlerin") binlercesi bu "işaretlerin" araştırılmasına adanmıştır, sonuçta ortaya oldukça hayret verici "anlaşılamazlığın özelleşmiş dili" çıkar.

Kariyerinin sonlarına doğru Saussure, hararetle anagramlarla ilgilenmeye başladı ve Rönesans şiirindeki her bir sesliyi tek tek ayıklayarak Dante gibilerinin gerçekte ne dediklerini ortaya çıkarmaya çalıştı. Saussure'nin daha cüretkar takipçileri (ve tabii ki düşmanlarının çoğu) sonradan bu noktada yaşlı kurt'un üşüttüğünü kabul edeceklerdir.

Modern Fransız düşüncesindeki belli başlı simalardan biri olan Michel Foucalt, Freud ve Marx ve delilik üzerine yapılan çalışmalarla ilgilenmişti. Bazıları Foucalt'in üzerinde çalıştığı şeye oldukça yaklaştığını söyler. Yapıtları oldukça iyi gibi; ama bilimkurgu yazarlarının gerçek bir ilgi odağı olan Jean Baudrillard Foucalt'i Unutun isimli bir kitap yazdı, böylece ben de fazla Foucalt okumamakla ızdırap ve enerjiden tasarruf edebileceğimi keşfettim. Aman neyse!

Roland Barthes işaret bilimi ve Japonya üzerine bir sürü şey yazdı ve "yazarın ölümü"nü bildirdi bizlere. Ve bir çamaşırcı kamyonun altında kaldı. İngiliz televizyonunda Margaret Thatcher'a sol eliyle okkalı tükürük topları savuran ve bir post-Althusserci olan Terry Eagleton "Güç Mitleri: Bronteler Üzerine Marksist Bir Çalışma"yı yazdı. Belki umutsuz bir mağara adamı olabilirim, ama bu bana çok eğlenceli bir başlık gibi geldi. Jacques Locan ise "ayrık konular" ile uğraşıyordu ve sonunda "ayrık metinler" yazdı, sayfa boyunca karşılıklı iki sütun birbiriyle tartışıyordu bu yazılarda. Ama bir saniye - bunu yapan başkası mıydı yoksa? Jacques Locan değil miydi? Beynim yine zonklamaya başlıyor. Bu konunun insanı ne kadar boğduğunu anlatamam size. Belki kıdemli postmodernist Fredric Jameson'dan rasgele bir alıntı da bu işi görür:

Siyasi bir bilinçsizlik kavramının ileri sürülmesi sadece son bir analizin altından kalkmamızı ve ekinsel sanat yapıtlarının toplumsal olarak sembolik edimler

şeklinde ortaya çıkarılmasına neden olan muhtelif yolları araştırmamızı savunur. Hali hazırda sayılıp dökülmüş olanlara eşsiz bir açıklamacılık yansıtır; ama bunu, ileride göreceğimiz gibi, onların bulgularını reddetmekle değil de ferasetleri stratejik olarak sınırlandırılmış daha özelleşmiş yorumlamaya yönelik kurallar üzerindeki nihai felsefi ve metodolojik önceliğini tartışarak kendi konumsal kökenleriyle olduğu kadar içinde çalışmalarının nedenlerini açıkladıkları veya inşa ettikleri dar ya da yerel yollarla da, yapmaya çalışır.

Hala benimle misiniz? Eğer ihtiyacınız varsa ayağa kalkın, şöyle bir odada dolanın, derin bir nefes alın. Ve işte bu eski dost Fredric Jameson'ın sevimli stiliydi. Jameson Amerika'da doğup büyüyen, öğrendiği ilk dilin İngilizce olduğundan kuşku duyduğum, gerçekten bayağı ilginç ve faydalı bulduğum (ne var ki okunamazlığı efsaneleşmiş) "Postmodernizm, veya Yakın Kapitalizmin Ekinsel Mantığı" kitabının yazarı olan bir profesör. Hayal bile edemeyeceğiniz kadar daha kötü olanlar da var tabii.

Bu mereti anlıyor gibi görünemiyorum. Etrafında dolandım durdum, bütün kilitli kapı ve pencereleri denedim, ama beynim çabuk sulanır benim. Belki siz, okuyucum, anlıyorsunuzdur. Eğer öyleyse, size yalvarırım, bilgisizliğimi aydınlatmaya kalkmayın; izin verin böyle kalayım. Bu mereti tatmin edici bir şekilde açıklamanın tek yolu o süslü söylemlerini çözüp onun dilini öğrenmek - bunu da bir süre sonra niyetiniz ne olursa olsun cidden yapmaya başlıyorsunuz, ve yazdıklarınızın üzerinde bıraktığı etkiler korkunç oluyor. Açıkça söylemek gerekirse, post-Althusserci Marksizm'in karışıklığını çözmeye zamanında niyetlendiysem bile, artık uğraşmayı bıraktım. Şimdi el arabam ve küskümle etrafta dolanıp yere çivilenmemiş şeyler arıyorum.

Barthes, Derrida, de Man gibi 50'lerin ve 60'ların eleştirmenlerinin yazıları bir çeşit kesintisiz hipnozun peşindeydi. Ama "postmodernist" eleştirmenlerin - Baudrillard, Arthur Kroker, Paul Virilio- dili açıkça bir sanrı (halüsinasyon) halinin peşinde. Ben bunu daha düzenbazca buluyorum, bir Baudrillard denemesiyle ancak bir kaç saat debelendikten sonra denemenin içinden çıkabilirim.

Yıllar önce anlaşılmaz bir arapsaçı olarak yokolup gitmişken, postmodernist kuram bugün çirkef çukurunun ta dibinden muazzam bir şey olarak çıkıyor, herhangi bir şekilde akılcı olmaya da pek bir niyeti yok. Aslında bu kuramın şekli belirlenmiş bir çalışma alanı bile yok: antropoloji değil, psikoloji değil, veya politik bilim, yazınsal eleştiri filan da değil; tüm bu unsurları, hatta fazlasını içeriyor, ama daha çok sadece, ne bileyim, "kuram." Baudrillard'ın çalışmaları "acid-rap"in temel yapısına sahip, bir çeşit sanrısal, özgür bir birlik ki orada derin, korkutucu ve yüce bir bilgeliğin ikili tehdidi/vaadi burnunu çekerek algının kapısının önünde pinekliyor.

Baudrillard'ın ana tezi, genel olarak "postmodernizm" üzerine olanı, bir kopma yaşandığını, herşeyin şiddetle ve geri çevrilememecesine değiştiğini, bu kopmanın çok geniş ve içsel olduğunu anlatır. Modernlik bitmiştir; klasik kapitalizm sona ermiştir, yerine salt fiziksel ürünü değil veriyi ve imgeseli de pazarlayan turboşarjlı bilgi-kapitalizmi geçmiştir. toplumumuz bugün boş imgeleri başdöndürücü, topaç gibi bir gayya kuyusunda çevirip durmaktadır, bu işleme Baudrillard "hayallerin devinimi" der.

Baudrillard 1968'de, Paris'te öğrenci olaylarının doruğa çıktığı yıl, Nanterre Üniversitesi'nde toplumbilim öğretti, ve onun neslinden olan pek çoğu gibi dağıttıklarını asla toplamadı. Greil Marcus bu aralar çıkan kitabı Ruj İzleri'nde (Lipstick Traces) bu sendromu çok güzel anlatır; normal yaşama geri dönüş başarıyla gerçekleştirilse bile kişinin ruhunda yarattığı huzursuzluğun kalıcı olduğu müthiş bir hain potansiyele şahit olmanın, ona yakın olmanın heyecanını anlatır. Baudrillard'ı okuduğunuzda '68 yazında işlevsel bir toplumsal yapı olarak Batı uygarlığının bittiği sonucuna varırsanız, ve onun yerini alan ucube de her zaman bir çeşit ağırlıksız, itici sahtelik olmak zorundadır. "Gerçeklik" değildir bu, ama, Baudrillard'ın meşhur deyişiyle, "hiper-gerçeklik"tir. Bizler, maddesel olandan sonsuza dek kopmuş, medya hayaletlerinin arasında yaşar gideriz. Bu "hayaller" bir zamanlar canlı olanın kalıntıları bile değildirler, ama onlar kendi kendine üreyen, kendilerini yaratan hayaletlerdir, onlar kendini çoğaltan kurguların şeffaf bir türü, "imge"nin, gerçekliğin her zaman olduğundan daha anlamlı olduğu yerde, soyut aynalarla kaplı sonsuz bir koridordur. Şiddetinde bile aşk ustası olan bir kabus görüntüsüdür onlar aslında.

Baudrillard 1980'lerin gerçek seslerinden biridir. Fredric Jameson'un takırtı ve cızırtısının aksine, Baudrillard mükemmel bir yazardır; rüzgar gibi kanatlanan çılgınlığından bazı kesitlere İngilizce tercümelerde bile bozulmamış olarak rastlayabiliriz. Aşağıda

- "Yorumlama Üzerine: Toplumsal Olarak Sembolik Bir Edim Olan Yazın"

Baudrillard aynalı camlarla kaplı bir Amerikan gökdelenini betimliyor:

Cam yüzey salt çevreyi yansıtır, kendi imgesini geri göndererek. Bu da gökdelenleri herhangi bir taş duvardan daha yenilmez kılar. Simsiyah güneş gözlükleri takanlara benzerler. Gözleri gizlenmiştir ve diğerleri sadece kendi yansımalarını görürler. Her tarafta arayüzeylerin şeffaflığı iç kırılmalarla son bulur. Gösterişle "iletişim" ve "interaksiyon" diye adlandırılan herşey - Sony Walkman, kara gözlükler, otomatik ev aletleri, yüksek teknolojili arabalar, bilgisayarla insan arasındaki sürekli diyalog bile - kendi formülünün gölgesine, kendi kendine yettiği küçük köşesine ve yapay korunmuşluğuna çekilen tek tek birimlerle son bulur.

Herşey dışarıda da aynıdır.

Kendini kamufle etmiş bir birey, uzun gagası, tüyleri, sarı kostümüyle, komik giysili deli bir adam, kaldırımda ilerliyor, ve kimse, ama hiç kimse, ona bakmıyor bile. Burada diğer insanlara bakmazlar. Kendilerini karşı konulmaz cinsel arzularla, para veya ilgi dilenerek onların kollarına atmaktan çok korkarlar. Herşey uyurgezer bir şiddetle yüklüdür ve potansiyel boşalmadan kaçmak için dokunuşlardan sakınmanız gereklidir. Deliler tımarhaneden salıverildiğinden şimdi herkespotansiyel deli gözüyle bakılmaktadır.

Jean Baudrillard - "America"

Bu örnek maddeler ayini: ayna-gölgeler, deliler, bilgisayar ve volkmenler; dev gökdelenlerde barınan gizemli tecimsel varlıkların belli belirsiz, dehşetli kini; sokaklarda dolanan aykırı sefillere duyulan bu yoğun ama soğuk ilgi; şiddetin durağan bilinçaltı tehdidi içinde yokolduğu dünya -bu ayin, Larry McCaffery gibi eleştirmenlerin "cyberpunk"ı neden "postmodernizmin putlaştırılması" olarak gördüğünü açığa kavuşturuyor.

Baudrillard ve yoldaşları diğer bir cyberpunk takıntısı olan medyayı tartışırken özellikle eğleniyorlar. Onların felsefi kavramları Marshall McLuhan'ınki gibi kuşkulu olabilir belki, ama medya hakkında medyanın tekinsizliğinden bahsederek (gerçekte de öyle zaten) konuşan birkaç ekinsel eleştirmen arasındalar. Aşağıda Baudrillard Amerikan televizyonunu anlatıyor:

... televizyon, yirmidört saatlik programlarıyla evlerinin boş odalarında ya da tutulmamış otel suitlerinde bir sanrı olarak iş görüyor gibi gözükür sık sık... Boş bir odada açık bırakılmış bir televizyon kadar gizemli bir şey yoktur... Sanki sizinle bir başka gezegen iletişim kuruyor gibidir. Aniden TV gerçek yüzünü gösterir: başka bir dünyanın görüntüsü, belirgin olarak kimseye yönelmemiş, imgelerini farklı olarak sunuyor, ve kendi mesajlarına kayıtsız (insanlık yokolduktan sonra da çalışacağını kolaylıkla hayal edebilirsiniz).

"America"

İşte Baudrillard'dan bir tutam yalın, tumturaklı yazınsal çeviklik size, takdir edersiniz ki böyle dehşetli bir sanrı hiç bir şekilde "kolayca düşünülemez"; böyle bir şey hayal edebilmek için gerçek bir yeteneğiniz olmalı; bilimkurgusal bir yetenek. Baudrillard fikirlerini sık sık bilimkurgusal mesellerle destekler. Aslında bilimkurgu Baudrilardçı dünya görüşünün soylu-yazınıdır. Bilimkurgu teknolojik ilerlemenin gerçeküstüleştirdiği bir dünyanın portresini çizen bir kurgu biçimidir. Jean Baudrillard'ı okumanın kazandıracağı çok şey var; aslında onun yazdığı "Quasimodo'nun Kamburu" olan bilimkurgudur, anadüşüncesi, karakteri, sonucu ya da insani ilgisi olmayan bilimkurgu denemeleridir. Neşeli ve vahşi bir üslubu vardır, yazıları orijinal ve genelde çarpıcı güzelliktedir.

Ve, geleceği tasarlayan bir bilimkurgu yazarı gibi, Baudrillard gerçekte içine gömüldüğü tarihsel andan kaçamaz. Onun nihai gerçeküstücülüğü, incelemeci ayrımcılığı, onu 80'lerin gerçek bir ekinsel cevheri yapar ki bu da garip bir paradokstur aslında. Sarsılarak "modern çağ"ın bittiğini bildirmek sizi bunu söylediğiniz anda dondurur, ve zaman geçtikçe sizi aptallaştırmaya başlar. Toplum büyük bir değişim geçirmiş olabilir, ama insan ırkının kökü daha kazınmadı; hala çocuklar doğuyor, hala yemek yiyoruz; geçen neslin aklını alan gelişmeler artık bugünün gençliğinin duvar posterleri oldular. Ve, tabii ki, sanayileşme sonrası Batı herşey demek değil; Baudrillard'ın en keskin görüşleri dünya nüfusunun büyük çoğunluğu için çok çok az geçerliliğe sahip. "Şey"ler hala aynı "şey"ler. İnsanlar hala aynı insanlar. (Aslında daha az "insanlar", artık protezleri, yapay organları, gelişme hormonları ve Retin-A'ları var; yine de eski açlık ve tepkilerinin çoğu hala sakin sakin işliyor.)

Öyle sanıyorum ki 90'ların ekinsel farklılıkları 80'lerin postmodernistlerinin sanrılarından oldukça ayrılacak. Uğraştıkları konularla iç içe olmakta haklılar tabii, ama coşkuları artık sınırlı bir destek bu-

lacak. 90'larda çoğu zaman kimse en azından Amerika'da- sessizce şundan emin olarak yaşayacak: Parti Bitti. Yeri göğü sarsacak sosyoteknik değişimler olacak: insan genleri hayvanlara, bakterilere, başka insanlara aktarılacak; çevreye olan vahşi saygısızlık giderek fazlaşacak, sayıları artan çöller ve bozulan iklimlerle birlikte; felaketler milyonları ve AIDS on milyonları öldürecek; bilgisayarlar giderek çevremizi kontrol altına aldıkça "insan" tanımımız mutasyona uğrayacak, ve insan beyninin ve sinir sisteminin altından girip üstünden çıkacağız; ama bu sarsıntılara gösterilecek tepki sağır ve dilsiz bir tepki olacak. Çoğu kimse "insanı" tanımlamayı önemsemiyor; bu tip söylevleri bilimkurgu yazarlarına ve kürtaj fanatiklerine ve sivri zekalı entellektüellere bırakıyorlar.

Baudrillard ve Jameson'un böyle büyüleyici bir küçümsemeyle dikkat çektiği ekinsel çöküntüler büyük olasılıkla gerçekleşecek ve yayılacak, ama pek az insan bundan özel bir heyecan duyacak. 90'larda Amerikan nüfusunun demografik çoğunluğu yoksul ve orta yaşlı ve fazla çalıştırılmış, günlük geçim ve ipotekler ve bunun gibi şeylerle oldukça meşgul; Neuromancer'da olduğu gibi yükselen yapay zekanın dünyayı ele geçirdiğini bile farketmeyecek kadar meşgul olacak. Daha ne? İlerleme budur. Hodbin, ideolojiden yoksun bir herşeyden el çekme anlayışı dünyaya hakim olacak. Modern çağ öldü. Tarih yoluna devam ediyor.

Öyle, ya da böyle. Ben olayı bu şekilde algılıyorum. İki yıl önce böyle düşünmüyor, böyle konuşmuyor, ve böyle yazmıyordum, orası kesin, kimbilir belki de yararlı bir şeyler öğrenmişimdir. Kendi kendime öğretici olan o sayısız patikalarda ordan oraya dolaşmalarımın bir yazar olarak sınırlarımı genişlettiğini; artık daha az dar görüşlü ve daha az ihtiraslı, daha olgun olduğumu düşünmekten hoşlanıyorum. Olabilir. Belki de sadece kendimi pohpohluyorumdur. Bunun kanıtı, yazınsal kuramcılığımın özenilmiş yazılarında değil -bunun gibi denemelerde değil de- bilimkurgu çalışmalarımda bulunacaktır. Geçen on yılda ürettiğim bilimkurgu, bilmeyerek te olsa, içine derinlemesine gömüldüğüm, ama sadece kısmen görebildiğim bir şeyin "yüceltilmesinden" ibaretti. Biraz daha böyle yaparsam, oyunu bir tam deste ile oynayacağım -hepsi çalınmış kartlardan oluşan bir deste ile.

NOT: Nebula Awards 27: SFWA's Choices for the Best Science Fiction and Fantasy of the Year "Kitabında yazar için 'cyberpunk' yazan biri oama böyle tanınmaktan hoşlanmıyor denilmiş."

BİLGİSAYAR DÜNYASINDAN

UTKU ALTUNKAYA

THE DIG

Lucas Arts firmasının son multimedya bombası The Dig, bilgisayar oyunu meraklılarının beğenisine sunuldu. Baştan sona muhteşem müzikler ve görüntülerle süslenmiş olan The Dig, kalabalık bir ekibin iki yılı aşan çalışmasının ürünü. Oyunun fikir babası ise ünlü sinema yönetmeni Steven Spielberg. Gerçekte bir film olarak tasarladığı The Dig'in prodüksiyonunun, mali açıdan imkansız olduğunu anlayan Spielberg, Lucas Arts firmasının yolunu tutmuş. Spielberg'ün fikri, Sean Clark tarafından senaryolaştırılmış ve bir bilgisayar oyununa dönüştürülmüş.

The Dig'in Konusu:
Bir astroidin Dünya yörüngesinde belirmesi bilim çevrelerinde panik yaratır. Yapılan araştırmalar, Attila olarak adlandırılan astroidin yüzeyine nükleer patlayıcılar yerleştirmek, bunları patlatarak astroidin yörüngesini değiştirmek ve gezegenimizi kurtarmak üzere bir mekik görevi organize eder. Mekik yola çıkar, Attila'ya ulaşır, patlayıcılar titizlikle hesaplanan yerlerine yerleştirilip patlatılır ve astroidin yönü değiştirilir, Dünya kurtulur. Bunun ardından mekik mürettebatından üç kişi (bu görev için mesleğine geri döndürülen emekli astronot Boston Low; Attila projesinin bilim danışmanı, dünyaca ünlü jeolog ve arkeolog Dr. Ludger Brink; ve tüm çalışmaları izlemekle görevli sivil gözlemci ve gazeteci Maggie Robbins) astroid üzerinde araştırmalara başlarlar. Patlama sonucu açılan bir delikten içeri giren kahramanlarımız, astroidin içinin tamamen boş olduğunu hayretle görürler. Çevreye dağılmış çeşitli geometrik şekillerdeki parçaları, duvarlardan birindeki panele yerleştirdiklerinde astroid birdenbire yön değiştirip hızlanmaya başlar ve ortadan kaybolur. Attila gerçekte basit bir göktaşı değil, yıldızlararası yolculuk yapabilen bir gemidir ve içindeki üç kişiyi, çok uzaklarda, yabancı bir gezegene götürmektedir.

Oyun böyle başlıyor ve oyuncu, Boston Low'u kontrol ederek bir yandan Dünya'ya geri dönebilmenin yollarını arıyor, bir yandan da gezegendeki canlılar ve medeniyetleri hakkında bilgi toplamaya, dillerinin ve teknolojilerinin sırrını çözmeye çalışıyor.

The Dig'i hazırlayan ekip, oyunun yabancı bir gezegendeki ortamı yansıtabilmesi için mümkün olduğunca farklı mekanlar ve sesler yaratmaya çalışmış, ki bunu büyük ölçüde başarmış da. Lucas Arts oyun hakkında oldukça iddialı görünüyor. The Dig'den iyi para kazanmayı kafalarına koymuş olmalılar ki, Amerikan film endüstrisinin izinden giderek, oyunda çalan müzikleri içeren bir soundtrack albümü ile oyunun romanını da piyasaya sürdüler. Ne de olsa, The Dig de en az Hollywood filmleri kadar bunu hakediyor.

Sonuç olarak, CD-ROM sürücüsü ve ses kartı olan bir bilgisayarınız varsa, The Dig'i mutlaka deneyin.

Anka Günlüğü

Kemal Kulaoğlu-Hakan Alpin

Yıl 3008. Dünyadan yeni ayrılan ANKA uzay araştırma gemisi yeni bir enerji modelini deneyerek ve aksayan yönlerini geliştirmeye çalışarak uzayda yol alıyordu. Modern Bilimler Akademisinin görüş ve ön araştırmalarına göre bütün teknolojik imkanlar kullanılarak yapılan ANKA üstün bilgisayarlar ve konusunda uzman personelle donatılmıştı. 23 yıllık bir çalışmanın ürünü olan gemi üst ışık hızında yolculuk yapmayı deneyecekti. MBA'nın keşfi olan yeni güç modeli de geçen bu süre zarfında geliştirilmiş ve pratikte denenecek olan modül geminin devrelerine kazandırılmıştı. Bütün bu çalışmalar bile hep hedefin gölgesinde kalmış ve yeterince kutlanılamamıştı. Amacına ulaşabilmek için devamlı teknolojik bir evrim geçirmekte olan insanlık, uzaya ilk açıldığından beri geçen 1000 yılda sanki bu amaç için çalışmıştı. Evrenin keşfedilen ve ayak basılan 10.000 ışıkyılı yarı çapındaki bölümü dahi yetmiyordu insanlığa.

Halbuki denetim altına alınan insan genleriyle, hem mutlak sağlıklı bir bedene, hem de mutlak sağlıklı bir düşünce yapısına ulaşılmıştı.

Yine de insanın doğasında varolan, bilinmezliğin sınırötesindeki az bilinirliğine adım atabilme sevdası hiç yokolmamıştı. Ultratıp sayesinde ışıkhızında veya üzerinde yolalabilecek silis-karbon karışımlı bir elementle -ki bu element 8. Galaksideki bir gezegende bulunmuştu- yüzeyi kaplanmış olan elips biçimindeki ANKA Uzay Gemisi içinde bulunan mürettebat bu üstün ve inanılmaz hızdan hiç etkilenmeyebilecekti. Gerçi ulaşılabilinen üst sınırın ötesine geçildiğinde, karşılaşılabilecek ortamın getirileri tam olarak bilinemiyordu. Bu bilinmezliğe ve hıza doğru atılan mürettebat Gemi Kaptanı KEHAS'ın sesiyle beklenen zamanın çok yakın olduğunu anladı.

"Dikkat, dikkat : otuz saniye sonra üst ışıkhızı modunu devreye sokarak ilk denemeyi yapacağız. O andan itibaren olabilecek veya olamayacak şeylerin bilincindesiniz. İşlem başlıyor, modül çalıştı. İyi şanslar."

Personelin ne olup bittiğini anlayamadığı bir zaman diliminde ve sonrasında ANKA'nın giga bilgisayarları organizmatik devrelerinin de desteğiyle yaşanılan süre içindeki gelişme ve değişiklikleri analiz ediyordu. Dış radarlar belki tanımlamalarda yetersiz kalıyordu, fakat geminin içini ve içindekileri olası değişim ve değişikliklerde gözetim altında tutan ve hafıza bankasına kaydeden anabilgisayar tıkır tıkır işliyordu. Ve milyarlarca veriyi hatmediyordu.

Işıkhızı öncesi, geçiş dönemi ve sonrası saniyelerde gerek personelin gerekse geminin yarı organik-yarı mekanik bölümleri ve yine geminin salt mekanik bölümlerindeki değişiklikler dünyaya dönüldükten sonra binlerce bilimadamı tarafından belki de yıllarca incelenecek ve araştırılacaktı. Kolay değildi insanlığın binlerce yıllık hedefine varılmasıyla sindirilmesi. Ve tabi çözümlenebilmesi.

Kaptan KEHAS uçuş subayına seslenerek "üst ışıkhızında seyrimiz normal mi?" diye sordu.

"Konumdan oluşan iç basınç gemi personeli ve yarı organik aksamlarda hafif denge bozukluklarına yolaçtı Kaptan. Ama önemli değil."

"Güvertedeki kalkanların kalkmasında sakınca yok o zaman. Üst ışık hızında uçarken uzayın ne halde olduğunu görmek için sabırsızlanıyorum."

Kalkanlar ince bir tıslamayla yukarı doğru kalkarken mürettebat karşılaştığı görüntüye inanamadı. Hatta uçuş güvertesindeki birkaç personel içgüdüsel olarak gözlerini ovuşturup anlaşılmaz sesler ve kelimeler sarf ettiler.

Önekrandan görünen sadece çeşitli kalınlıkta ve incelikte binlerce ışık hüzmesiydi. Bu hüzmeler yer yer dalgalanmalar halinde seyrederken garip bir biçimde birbirlerine temas etmiyorlardı. -veya edemiyorlardı- Bu ışık demetleri o kadar çoktu ki uzayın ve evrenin mutlak siyahlığından eser kalmamıştı.

Bu inanılmaz uçuş, inanılmaz görüntülere bezenmiş ve aslında personelin kafalarında oluşması gereken soru işaretleri beyinlerindeki dipsiz kuyulardan birine gömülüvermişti.

Kaptan KEHAS anlamsızca da olsa, sanki birşeyler sorulması gerekiyormuş gibi sordu.

"ŞUŞA vaziyet nedir? Neler oldu ve oluyor?"

Yarı organik anabilgisayara bu ismi KEHAS vermişti dünyadayken. Özel birinin kendisine isim kazandırmasından her zaman gizli bir gurur duymuştu ŞUŞA. Ve KEHAS'a tarifini kendisinin bile yapamadığı bir duygusallıkla bağlanmıştı. Sanki onunla ruhsal bir birliktelik yaşıyor gibiydi.

"Kurt Deliğinden geçtik. Tabi aslında böyle bir delik yok. Biz modülü devreye soktuğumuz anda varlıksal ve astrosal olarak bir sıçrama yaptık. Bana gelen tüm bilgileri henüz kesinkes analiz edebilmiş olmamama rağmen; gemi ve personelinin öngörülen küçük bir basınç sarsıntısı dışında çok iyi olduğunu belirtebilirim. Verileri Dünyaya göndermeye başladım. Fakat üst ışıkhızında seyrettiğimiz gözönünde bulundurulursa, aynı hızda verileri 180 derece ters istikamete göndermem olanaksızlaştı. Bu nedenle ileriye doğru ışınsal yüklemelerle bilgileri göndermem gerekiyor. Verilere yüklediğim program sayesinde ileriye doğru gönderdiğim ışınsal yüklemeler hedefi Dünya olan-karşı bir ışının peşine takılacak yani yüklediğim program önce kendisine kılavuz ışın arayacak sonra onun peşine takılıp Dünyaya ulaşacak.

"Peki bu nasıl olacak?"

"Şöyle düşünebilirsin Kaptan. Uzayda başıboşsun, fakat doğum yerin, yani varolduğun yer belli seni oraya geri götürebilecek bir bilene veya istikamet sahibine ihtiyacın var, ve sen onu görünce tanıyabileceksin."

Konuşmanın tam bu anında esprili güverte subayı ALÇİL konuya değişik bir bakış açısıyla yaklaştı.

"Peki ya senin gönderdiğin şu ışınsal veriler kargaya benzer bir ışına denk gelirse. Biliyorsun klavuzu karga olanın başı..."

Sözünü tamamlayamamıştı. Çünkü güverte personeli espriyi çoktan anlamıştı. Ve katıla katıla gülerek yaşadıkları ilginçlikten sıyrılmaya çalışıyorlardı. Fakat Kaptan KEHAS'ın ŞUŞA'sına böyle bir espri yapmanın cezasını da anında gördü güverte subayı; cezası KEHAS'ın çatık kaşlı, sert ifadeli gözleriydi. Birkaç saniye süren bu sert bakışlar birden yumuşayıverdi. Standartötesi genlere sahip çok iyi eğitilmiş olan Kaptan da olayın espri sınırlarında gezinmesinden hoşnut olması gerektiğini anlamıştı.

Geminin güvenlik subayı UMAY bu sırada Kaptan KEHAS'ın yanına kadar sokulmuştu. Siyah uzun saçlarıyla güzel bir bütünlük arzeden uzay siyahı gözlerini ona dikmişti. Biraz anaç bir ifadeyle;

"Personelin durumu gayet iyi kaptan, ŞUŞA'nın o konuda söyledikleri doğru."

"Elbette doğru" diye kesin ve alınmış bir ifadeyle araya girdi ŞUŞA ve devam etti.

"Kaptan şu anda bizde görünüş olarak önekrandan gördüğünüz ışınsal demetlere benziyoruz. Yani salt enerjiye dönüştük. Fakat salt enerji haline gelmemiz bizim kendi enerjimizi absorve edemedi veya etmedi. Kurt deliğinden çıktıktan sonra gemimizdeki bu enerjiye ihtiyacımız olacak. Ha, bu arada Kurt deliğinden ne zaman çıkmamızı emredersiniz. Biliyorsunuz o konudaki işlemi gemide sadece "ben" yapabilirim.

"Elbette ki biliyorum. Çıkış zamanını birazdan sana söyleyeceğim."

"Bekliyorum Kaptan."

KEHAS dahili ses düzenini istedi ve personeline seslendi.

"Şu anda üstışıkhızında seyrediyoruz. Bizim üzerimize düşen görevin ilk aşaması bu kadardı ve gerçekleştirdik. Birazdan ikinci aşamaya geçeceğiz. Yeni ve daha değişik bir sarsıntı yaşayabiliriz, hazırlıklı olun şimdilik bu kadar."

"ŞUŞA otuz saniye sonunda kurt deliğini terketmek istiyorum, programı hazırla ve uygula."

"Başüstüne Kaptan."

ŞUŞA ancak kendisinin bilebileceği GİGANTİK hesaplamalara gömüldü. Ve zamanı geldiğinde üst ışıkhızı modunun çalışmasını durdurdu.

"İşlem durduruldu Kaptan" diye de raporunu sundu.

"Teşekkürler ŞUŞA."

Personel ne olduğunu yine anlayamamıştı. ŞUŞA'nın devreleri vızır vızır çalışıyor verileri GİGA hafızasına yüklüyordu. Kurt deliğine girmeleri gibi çıkmaları da zamansal olarak bir farklılık yaratmamıştı görünürde. Devam eden herşey yine devam ediyordu. İlk

konuşan Kaptan KEHAS oldu.

„ŞUŞA"

Ağzından çıkana kendisi inanamadı önce, çünkü herkes başka birşey söylediğini zannetmişti. Ama o ne demeye çalıştığını biliyordu; biliyordu bilmesine de düşündüğü ve istediği gibi söyleyememişti. İlginç ve kabul etmez bir tonda tekrarladı.

„ŞUŞA"

Yine anlayamamıştı. Sadece o değil ŞUŞA'da dahil olmak üzere orada bulunan kimse anlayamamıştı. Nasıl anlayamadıklarını da anlayamadılar, anladıkları anlamaları gereken şeyi anlamaları gerektiği gibi anlayamadıklarıydı. ŞUŞA bilgiç ve olanları çözümlemeye çalışır gibi sorguladı.

„NEYİNİZ VAR KAPTAN?"

„BİLMİYORUM"

Bütün personel birşeyi keşfetmiş ya da öğrenmişti: Bilinebilenin birkaç adım ötesindeki bilinmeyene ulaşıldığında panikleyen bir beyne ve düşünceye sahip olmanın ne demek olduğunu...

KEHAS liderliğinin getirisiyle ısrarcıydı.

„ŞUŞA, AYRINTILI RAPOR İSTİYORUM. DERHAL"

Nedendir bilinmez ŞUŞA'nın aklına ilk gelen mitolojik bir Dünya öyküsü oldu. Temel adlı altmitolojik bir kişinin basit analitik bir bilgisayarla konuşmasıydı bu öykü. Çok eski devirlerde henüz organik giga bilgisayarlar dünyada yokken insan soyunun üretebildiği üstün - o zamana göre üstün tabi- bir bilgisayara insan kahraman TEMEL'in "NE VAR, NE YOK?" demesiyle bilgisayarın hafıza programlarında oluşan kaosu hatırladı. ŞUŞA'da şu anda kendisini o basit atası gibi hissedivermişti birdenbire. Sanki sihirli bir değnek bu muhteşem yarıorganik gigantik şahesere dokunmuş ve "NE VAR, NE YOK" deyip kaçıvermişti. Sessizliğin sessizliğini dinledi kendisinde ilk kez ve yine ilk kez birkaç saniyesinin bomboş geçtiğini anladı. Ama hiç belli etmedi, ne de olsa o Kaptan KEHAS'ın ŞUŞA'sıydı. Herşeye rağmen ŞUŞA kendisini devreye soktu. İç ve dış radarlarını son kerteye varıncaya kadar açtı. Toplayabileceği bütün bilgilere ihtiyacı vardı çünkü. Dakikalar geçmek bilmiyordu. Trilyonlarca ihtimali birkaç salisede değerlendirebilen bir beyne sahip olmanın tüm avantajlarını iyi kullanmak zorundaydı, küçük düşmemek için. Varolmanın yokolma karşısındaki acizliğini de kavradı gizliden gizliye. Kaptanın ve personelin sessizlik içindeki bekleyişini de gözlemliyordu bir taraftan. Ve buna ancak kendisinin sona erdirebileceğini biliyordu. Her ne kadar öyle olmasa da herseyi çözmüş bir ifadeyle;

„KAPTAN" -

„EVET" -

ANLADIĞIM KADARIYLA BİLDİĞİMİZ VEYA BİLDİĞİMİZİ SANDIĞIMIZ HİÇ BİR YERDE DEĞİLİZ. GEMİNİN İÇİNDE VE İÇİNDEKİLERDE HİÇ BİR DEĞİŞME YOK. DÜŞÜNCE SİSTEMLERİMİZDE DE ÖYLE. FAKAT ŞU ANDA SİZİN DE DUYABİLDİĞİNİZ GİBİ KONUŞMALARIMIZ BİR GARİP, DAHA DOĞRUSU TAMAMEN TERS."

„NEDEN?"

„BİLMİYORUM."

„NE DEMEK BİLMİYORUM. BİLMEK ZORUNDASIN".

„YANİ ANLAYAMIYORUM."

„ANLA ÖYLEYSE."

ŞUŞA Kaptan KEHAS'ın sinirli halini görmüştü. Ama sefer ki farklıydı. Çaresizliğin yarattığı bir asap bozukluğu vardı KEHAS'ın üzerinde. ŞUŞA KEHAS'ın tahammülsüzlüğüne haklı nedenler vererek konuşma tonunu korudu.

- ON EKRANDAN GÖRÜNEN BERRAK IŞIK ASLINDA IŞIK DEĞİL. BİZİM UZAY DİYE BİLDİĞİMİZ YER. SIYAH NOKTALARDA YILDIZLAR. TABİ BU EVRENDEKİ YILDIZLAR. BU EVRENDEN NEYİ KASTETTİĞİMİ SORMADAN BEN YANITLAYAYIM. TEORİLERDE VAROLAN AMA İSPATLANAMAMIŞ OLAN NEGATİF EVRENDEYİZ KAPTAN. VE SANIRIM BURADA BİZİM EVRENİMİZDEKİ HERŞEYİN TERSİ MEVCUT." -

"ROTA ORASI" -

"KAPTAN DIŞ RADARLARDAN GELEN BİLGİLERE GÖRE 1.5 PARSEK UZAKLIKTA CANLI ORGANİZMALARIN VAROLDUĞU YAŞAM BİRİMİ SAPTADIM. İZİN VERİRSENİZ ROTAYI.." -

Geçmek bilmeyen zaman içerisinde bütün gemi personeli; gerek kendi personel bilgisayarlarından, gerekse ŞUŞA'dan negatif evrenle ilgili bilgiler alıyor ve kendi bilgileri, hayal güçleriyle yarattıkları çeşitli spekülasyonlarla olayı; kah büyütüyor ve ürkütücü bir boyuta getiriyor, kah tarihe geçmiş olmaktan dem vuruyorlardı. KEHAS olayın bu noktasında iplerin elinden biraz uzaklaştığının farkındaydı, fakat bu olayı yaşayanların dışında birisi onu gözlemlese hayret edilecek ölçüde kontrolün elinden gitme belirtileriyle hiç ilgilenmediğini rahatlıkla görebilirdi.

ANKA alışılagelmiş işlemlerle radarlardan tespiti yapılan gezegene inerken, gemi mürettebatı bulundukları negatif evrendeki negatif yaratıkları görebilmenin yarattığı merakla inişi sabırsızlıkla beklemişti.

Gezegene inildiğinde sahip oldukları bütün bilgilerin hükümsüz kaldığını farkederek önce yıkıldılar, ardından kendi geldikleri evrenin pozitivel bilgilerinin mantıksal olarak burada negatifsel olarak algılanması gerektiğini anladılar.

ŞUŞA'nın saptadığı yaşam birimleriyle gezegene iner inmez karşılaştılara. Aşırı saf ve barışçıl yaşam tarzları olan bu siyah varlıklar sanki bir gölge misaliydiler. Simsiyah görünüşlerinde bedenlerinin varlığı kayboluyordu. İlk karşılarına çıkan 4 ayaklı insanımsı yaratık ( ) onlarla kısa bir konuşma yaptı, birbiri peşisıra gelen diğerleri çeşitli yapıdaydılar fakat boy ve bedence en iri olanları hiç konuşmuyor sadece garip sesler çıkarıyorlardı.

İki ırkın arasındaki samimiyet birbirlerini tanıma safhasına gelince görüldü ki negatif evrenin yaşam biçimleri de tersine işliyordu. Bilinen yaşam geriye doğruydu; önce yaşlı olarak doğum gerçekleşiyor, giderek olgunluk, delikanlılık ve bebeklik devrelerinden sonra gelen ölümle bir başka alemde -tahminen ANKA mürettebatının geldiği alemde- yeniden rahme düşerek pozitivel yaşamda hayata gelişle devam ediyordu. Yani bu durumda yaşam pozitif evrenden negatif evrene veya negatif evrenden pozitif evrene geçişlerle idame ediyordu. İlk karşılaştıkları 4 ayaklı küçük yaratıkta bu ırkın en yaşlılarından biri olan bir bebekti.

ŞUŞA, KEHAS teknik ve bilimsel tüm personel bomboş beyinlerini doldurdular ve edindikleri yeni bilgilerle buraya gelmelerini sağlayan insanlığa karşı bir borç gibi görerek kendi evrenlerindekilere ulaştırabilmek için anlaşılmaz bir içgüdüyle tekrar yola çıktılar. Fakat artık insanı aşan bir bilgi birikimiyle, pozitif evrene de, negatif evrene de ait olmayan idrake henüz kapalı bir oluşum yapı nedeniyle bundan böyle kendilerinin saydıkları 3. bir evren katmanındaki yaşama dahil oldular.

"HATA DEĞİL OLABİLECEKLERİ ZATEN BİLMİYORDUK Kİ" -

"HATA MI YAPTIK?" -

"ÜST IŞIKHIZINDAN ÇIKIŞ MODUNU OLUŞTURAN PROGRAMLAR BUNA NEDEN OLDU SANIRIM." -

"BURAYA NASIL GELDİK PEKİ?" -

THARG'S FUTURE-SHOCKS
DÜNYA, KAYNAKLARINI YİTİRDİKTEN SONRA, İNSANOĞLU GÖZÜNÜ BAŞKA DÜNYALARA DİKECEK VE YENİ BİR ARAYIŞ DÖNEMİ BAŞLAYACAKTIR...
... UZAK BİR GEZEGENDE ARAŞTIRMALARDAN BİRİ DAHA SONUÇ VERMİŞTİ.
YAŞASIN!.. BULDUK!.. PETROL!.. PETROL BULDUK!..
BEYLER, KESİN ŞU GÜRÜLTÜYÜ!.. PAYIMA DÜŞENİ ALABİLMEK İÇİN DÜNYAYA MESAJ GÖNDERMELİYİM...
ARAŞTIRMACILARIN KAMPINDAKİ RADYO ODASINDA...
BU KAHROLASI GEZEGENE AYLARCA KATLANDIM; AMA DEĞDİ. HEPİMİZ ZENGİNİZ ARTIK. BU GEZEGENİ EN UFAK PARÇALARINA AYIRMAK BAHASINA DA OLSA BURADA PETROLÜN ZERRESİNİ BIRAKMAYACAĞIZ!
A
G.E

KAHRETSİN!... DÜNYADAN ON IŞIK YILI UZAKTAYIZ; AMA BU LANET BÖCEKLER BURADA DA BULDU BİZİ!...
HABER DÜNYA'YA İLETİLEMEDEN...
UUH!... AYAKTA DURACAK GÜCÜM KALMADI!... O... O BÖCEK!...
GEZEGENİN NİMETLERİNDEN YARARLANMAK İSTEYEN BAŞKA YARATIKLAR DA VARDI.
'ARAYICI 2' BİR DAMAR BULDU!... TANKERLER YOLA ÇIKSIN!... SONDAJ ALETLERİNİ HAZIRLAYIN!
KAYNAĞIN YERİ: BÖLÜM 4... REFERANS KODU: XY... TÜM BİRİMLER İLERİ!...
2000A.D
Credit Card:
YAZAN
Y. VERNHAM
ÇİZEN
FERRER
COMPUTER

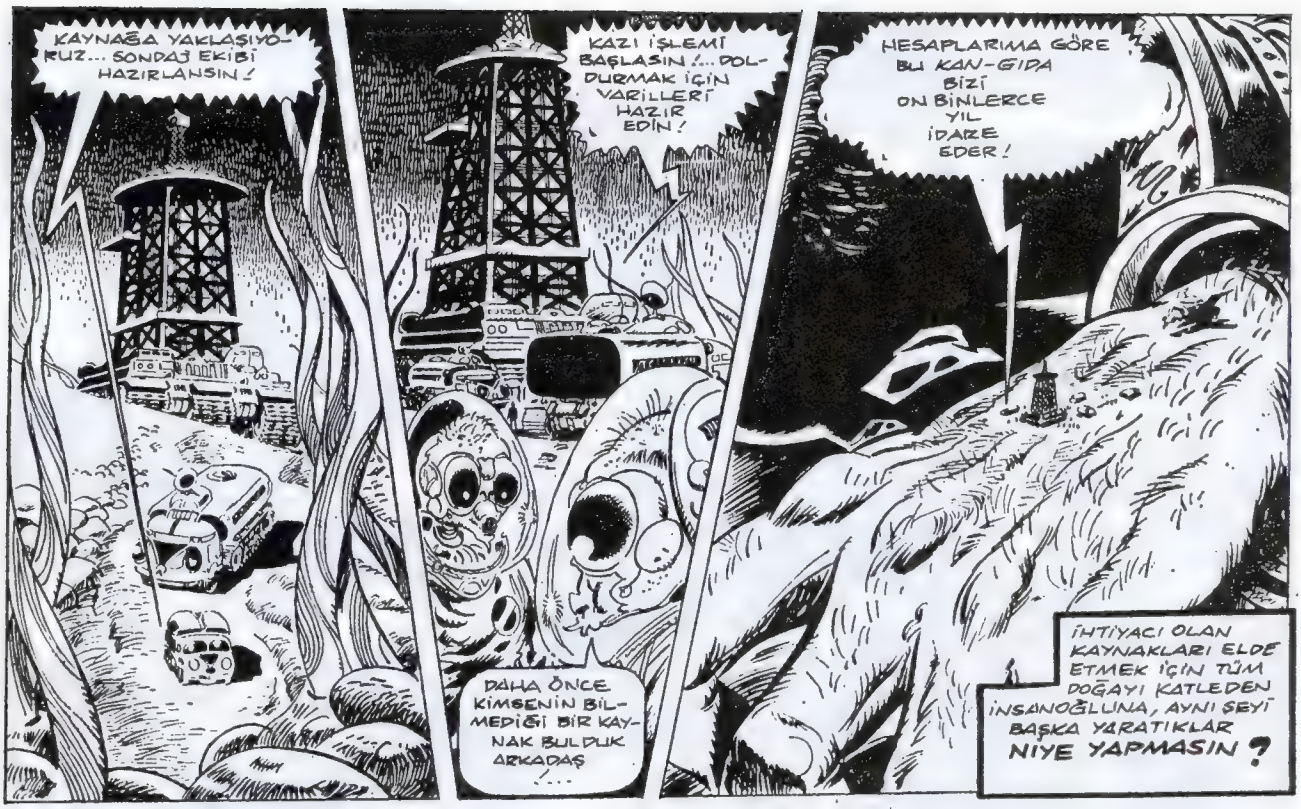

KAMER YAYINLARI SUNAR!

VE TEKRAR

GİOVANNİ SCOGNAMİLLO

DÜNYAMIZIN GİZLİ SAHİPLERİ

Dünyamız ve varoluşumuzla ilgili bir çok şeyi genellikle bir bilinmeyen gerçek sayılabilir; oysa her esrar her olay, aslında bilmediğimiz bir zincirin kopmaz parçasıdır.

Bu kitapta, çeşitli ve değişik yorumlar ve görüşlerle karşılaşacak kimini gülünç, kimini imkansız ve hatta çılgınca bulup önemsemeyecek; kiminin üzerinde ister istemez duracak, düşünecek, içinizde bir acaba uyanacak ve belki de yorumlara yeni yorumlar katacaksınız.

"Dünyanızın gizli sahipleri" bütün vuruculuğu ve şaşırtıcılığının yanı sıra, konunun derinliğine inerek okura bunlar üzerinde gerekli bilgiyi de sağlayacaktır.

Dünyamızın Gizli Sahipleri uzun bir aradan sonra 22. yeni baskısıyla siz bilinmeyeni merak edenlerin istifadesine sunulmaktadır.

Kitapçımızdan isteyiniz..

UZAYDAN GELDİLER

Amerika'da, Fransa'da, İzlanda'da, Güney Amerika'da ve hatta Türkiye'de yüzlerce insan bilinmeyen Uçan Nesneler ile karşılaşmışlardı. Bu insanlar Dünyadışı Yaratıkları gerçekten görmüşler ve onlarla konuşmuşlar mıdır? Bazıları gerçekten Dünyadışı Gezegenlere gitmişler midir?

Dünyamızın gizli sahiplerinin yazarı Giovanni Scognamillo bu yeni kitabı uzaydan geldiler de bütün bu sorulara somut karşılıklar arıyor. Türlü belgeler, türlü tanıklar, sayısız incelemeler ve sayısız kitaplar aracılığında alınan bu karşılıklar sizleri yine şaşırtacak, yine derin kuşkulara yöneltecektir.

Kitapçılarda...

KAMER YAYINLARI

Beyazsaray Kitapçılar Çarşısı No.3 Beyazıt / İSTANBUL
Tel: (0212) 518 26 48 Fax: (0212) 638 87 20
HAVALE ADRESİ: İlhan BAHAR Beyazsaray Kitapçılar Çarşısı No.3 Beyazıt / İSTANBUL Posta Çek No: 654 454

Değişim

Recai Dinçer

Dünya'da herzamanki sıradan günler yaşanmakta, insanlar günlük işlerini yapmakta, doğal devinimlerini sürdürmekteydiler. Ta ki o değişik ilk olgu ortaya çıkıncaya kadar.

Önce o olayın tekil bir olgu olduğu, yinelenmesinin ve benzerinin birkaç milyarda bir olabileceği açıklanmıştı. Konu şuydu:

Türkiye'de bir kasaba ortaokulunda okuyan onbeş yaşında bir öğrenci, durup dururken bir sabah kalktığında, müthiş bir zeka patlaması göstermişti. Aynı okulda öğretmen olan babası hemen durumun farkına varmış, okuldaki öğretmen arkadaşlarıyla birlikte çocuğa testler uygulamışlar ve şaşılacak sonuçlar almışlardı. Her türlü soruya yanıt veriyordu çocuk. Bir şeyi bir kere görmesi yetiyordu.

Kasabadaki iki doktora haber verip öğretmenler ve doktorlar bir araya gelerek yeniden çalışmalar yaptılar. Çocuğun hafızası sanki yüzlerce kilo bite'lık bir elektronik beyindi. Ne verirsen alıyor, zaptediyor sentezler yapıyor, sorulduğu anda ayrıntılı yanıtı yapıştırıveriyordu.

Hepsi şaşkınlık içindeydiler. Doktorlardan biri çocuğun eline bilimsel bir dergi tutuşturarak;

- Oku şunu evladım, dedi, çocuk, dergiyi alarak rahat bir koltuğa oturdu, büyük bir hızla dergiye göz attı.

- Bir şeyler anlayabildin mi evladım?

- Tabii efendim, beyinle ilgili bilgileri içeriyor.

- Özetleyebilir misin?

- Özetleyeyim efendim, sistematik özel tarifler yapacağım: Beynin gövdesine ombensefalon denir, Broca bölgesi neokorteksin konuşmayla ilgili parçasıdır. Neokorteksin yüzeyinde yuvarlak yükseltiler bulunur, bunlara Grus denir. Hippokampus, organsal sistem içindeki hafızayla ilgili bir yapıdır. Hipotalamus, talamusun altındaki organsal sistem parçasıdır. Diğer tüm işlevlerinin yanında vücut ısısının ve metabolik işlemlerin dengelenip, düzenlenmesinde yardımcı olur. Korpus kallosum sinir uzantılarından oluşan büyük yumak, serebral korteksin sağ ve sol yarımküreleri arasında ana kablo görevi yapar. Motor korteks, neokorteksin hareket ve organların eşgüdümüyle ilgili bölümü okkipital lob...

- Yeter evladım, yeter!... Müthiş!.. Dehşet verici!..

Doktor, duyduğu hayret ve dehşetten kekeliyordu. O da kendini bir koltuğa attı.

Bir an odada çıt çıkmadı. Hepsi de ayrı ayrı bundan sonra ne yapmak gerektiğini düşünüyorlardı.

Şimdiye kadar hiç konuşmamış olan diğer doktor, düşünceli bir ses tonuyla:

- Bence İstanbul'a beni yetiştiren profesörüme götürülmeli, dedi, çok değişik bir olay çünkü.

***

Onları İstanbul'da daha ilginç bir olgu bekliyordu: Mahşeri bir kalabalık vardı fakültenin önünde: Gazeteciler, televizyon ekipleri, radyo naklen yayın araçları...

Ülkenin çeşitli yerlerinden getirilmiş değişik yaşlarda çocuklarda binlercesi muayene ve yapılacak testler için bekliyorlardı...

Dünya basınında, radyolarda, televizyonlardaki haber bültenlerinde ilk sırayı bu tip aşırı zeka olayları dolduruyordu. Delikanlının biri, beş boyutlu bir sürekliye göre yer saptamakta kullanılacak ilginç bir koordinat sistemi geliştirmişti.

Uzay uçuşlarına meraklı Finlandiya'lı bir genç, Mars ve Venüs gezegenlerini kapsayacak bir uzay uçuşunun ayrıntılı hesaplarını bir gecede yapmıştı.

Bu tür akıl almaz binlerce olay vardı, insanoğlu hangisine şaşıracağını bilemez olmuştu.

Bazı bilim adamları bu olgunun nedenlerini araştırmaya koyuldular, veriler topladılar, örnekleri incelediler, olaylarda ortak bazı yanlar vardı. Bir kere bu tür bilinç patlamaları belli bir yaşın altında olan kişilerde görülüyordu. Büyük olasılıkla yaşlanmamış insanların beynini etkileyen bir olguydu bu... Acaba yalnız genç insanların beyinleri mi etkileniyordu? Vücut organizmasının başka bölümleri de etkileniyor muydu?

Bu sıralarda yeni bir bulgu daha bilinenlere katıldı:

Yaş küçüldükçe bilinçlenmeden ve değişimden etkileşim yüzdesi büyüyordu. çünkü yeni doğanlarda bu yüzde en yüksekti: Yedi haftalık bebekler, neredeyse konuşacak durumda ve dik oturacak kadar dirençli oluyorlardı.

Film çevreleri bu konuyla altüst olmuştu. Nedeni de bir türlü saptanamıyordu. Hani bilmeden bünyenizin kabul etmediği bir yemeği yersiniz de, günlerce onu midenizde dipdiri ve taş gibi hissedersiniz, işte bu olay da öylece bilim adamlarının midesine çökmüşcesine, huzurlarını kaçırmıştı.

***

İşte tam bu sıralardaydı. Bombay'lı bir kadın, veterinere baş vurarak garip bir olaydan söz etti: Evinde terbiye etmek üzere satın aldığı yavru şempanze konuşmuştu!

Veteriner, yaptığı muayenede, yavru şempanzenin konuştuğunu, ajanslara açıkladı. Bu olay tüm dünyaya duyurulmaya kalmadan aynı tür olaylar sökün ediverdi: Zeka düzeylerine göre kısıtlı bir konuşma yetisi görülüyordu maymunlarda. Önce papağan gibi tekrarlar yapmaya başlamışlar, daha sonra basit sözcükleri, oldukça yerinde kullanmaya başlamışlardı.

Olaylar bu kadarla kalmadı, saymakla bitmez garip şekilleri yaşanıyordu dünyada: Bir hayvan terbiyecisi, terbiye etmekte olduğu altı köpek yavrusunun, kısa zamanda her söyleneni anlar duruma geldiğini, isteyenin deneyebileceğini açıklamıştı. Bilim adamları onları muayene eder, gerçekte her şeyi anladıklarını saptarken, bu tür birçok olay onlara getirildi. Dahası var: Birçok hayvan yaratılışından bu yana gösteremediği evrim ve aşamayı aniden gös-termişti. İlim adamları şaşkınlardı, yorgunlardı, her şeyi ve bu harikulade sıçramayı oluruna bıraktılar...

***

Asıl onları çaresiz bırakan ve komaya sokan olay aniden oluverdi: İsviçre Alplerinin eteklerinde çiftçilik yapan Hansweli adlı köylü, mısır tarlasına ektiği mısırların tarlada hareket ettiklerini iddia etmişti. Beklenmedik olayların oluvermesine artık alışmaya başlayan tüm dünyanın dikkati İsviçre'ye çekilmişti...

Botanikçiler, İsviçre'ye koştular. Olay doğruydu. Oldukça boy atmış tüm mısırlar tarlanın kuzeyinden akan ark boyuna toplanmışlardı.

Yüzlerce bilim adamının gözü önünde kuzeyden akan su kesilip, tarlanın güneyinden geçen arka su verildi. Mısırlar akıl almaz bir şekilde suya doğru gitmeye başladılar. Ağır kanlı bir ahtapot gibi, kökleri toprağa girip çıkarak ilerlediler. Onbeş dakika sonra hepsi tarlanın güneyine toplanmışlardı.

Su tekrar kuzey arka alındı, bu sefer yaklaşık onbeş dakikada tüm mısırlar, geri kuzey tarafa toplandılar.

Yapılan deneyler insanların kavrama yeteneklerinin dışında bir durumdaydı: Bu taksi hareketi suya, güneşe, sıcağa, soğuğa göre değişiyordu!..

Tüm bitkilerde başlamıştı bu evrim. Bazı bölgelerde çorak dağ başlarından, sulak vadilere doğru korkunç bir ordu halinde yavaş yavaş yürüyen ormanlardan alınmış filmler teleizyon haber bültenlerinde gösteriliyor, bir başka haberde, tozlaşmasını bizzat yapan bitkilerin aşk salınışlarını yakın çekimleri yer alıyordu. Bu tür olaylar da artık gündelik, olağan olaylar sayılıyordu.

Bilim çevrelerinde süre gelen şaşkınlık ve çaresizlik son haddini bulmuştu. Bilim adamlarının ağzını bıçak açmıyordu. Bu son durum tüm dünyada, arazi ihtilaflarının doğurduğu hukuksal sorunlara yol açmıştı, çünkü bitkiler sınır tanımıyorlar, suyu, güneşi, minerali bol toprağı olan yerlere göç ediyorlar, hudutlu bir toprağa bağlı kalmıyorlardı!.. Dolayısıyla toprak kalıcı ama, ürün geziciydi! Ürünü elinde tutmak isteyen kişi, onun tüm ihtiyaçlarını karşılamak zorundaydı.

***

Aradan onbeş yıl geçti. İlk bilinçlenen kuşaktan yetişen bir astrofizikçi, Bilim dünyasını onbeş yıl uğraştırmış olan bilinmezler zincirini kıran açıklamayı nihayet yaptı:

"Samanyolunda, oldukça yakınımızda onbeş yıl önce bir üstnova patlaması olmuştur. Onbeş ışık yılı uzaklıktaki bu novanın ışığı dünyaya ancak birkaç gün önce ulaşmış, patlamanın filmleri çekilmiştir. Önümüzdeki günlerde büyük olasılıkla etkin ışınsal, kızılötesi, morötesi ve daha değişik etkileri beklenmelidir."

"Patlama sonucu yayılan ve anında, yani onbeş yıl önce güneş sistemimizi etkisine alan, henüz bizce bilinmeyen, hiperhıza sahip atomüstü ve atomaltı parçacıklar olduğunu sandığımız etkileyicilerin saptanmasına çalışılmaktadır."

"Özetle, bu üstnova patlaması sonucu, Dünya bir evrim sıçramasına uğramış, böylece Dünya'da sürmekte olan dördüncü zaman bitmiş, beşinci zamana girilmiştir."

"Beşinci zamanın tüm dünyaya mutluluk getirmesini dilerim."

Okur Mektupları

Sayın Bülent Akkoç,

Yazılarımı yayınladığınız için size çok teşekkür ederim. Yine bazı yazılar yolluyorum, dergide çıkıp çıkmaması hiç önemli değil, sadece Atılgan çalışanlarıyla paylaşmakta güzel. Çeviri öykü ve makale 1992 Nebula Ödülleri Antolojisi'nden.

Atılgan'ın son sayısı çok çok iyi. Özellikle de makaleler. BK ile ilgili makale ve deneme sayısı o kadar az ki, tabii Amerika ve Avrupa'da BK eleştiri ve araştırma dergileri var ama bunlara ulaşmamız olanaklı değil. Atılgan giderek kalite kazanıyor (zaten başta da kaliteliydi).

Dağıtım için yardım isteğinizden dergide de sözetmişsiniz, bu konuyla ilgili topluluğumuz başkanı Başar Tuna size mektup yollayacaktı, yolladı mı bilmem, henüz onunla konuşmadım. Bu konuda her türlü yardıma hazırız, ama ne yapmamız gerektiğini sattığımız dergilerin parasını nasıl ulaştıracağımızı falan, bilemiyoruz tabii. ODTÜ'de dergiye ilgi uyandırmak zor olmasa gerek, hele hele Bahar Şenliği'nde yaptığımız eğlenceli etkinliklerden sonra insanlar Bilimkurgu ve Fantazi Topluluğu'na ilgi göstermeye başladıklarından birkaç afişle iyi reklam yapabiliriz.

Bilim ve Teknik dergisi sanırım gelecek ay BK ile ilgili bir yazı dizisine başlayacakmış. Diziyi hazırlayacak arkadaş gelip bizden kaynak sordu. Benim bildiğim, olaya bilimsel ve yazınsal olarak yaklaşan birkaç kitap var, onları bildireceğim. Eğer siz de bu tip kitaplar biliyorsanız yazar mısınız?

Metis Yayınları'nın son BK kitabı "Son Tiryaki" Müfit Özdeş'in öykülerinden oluşuyor, kendisinin daha önce "Savaşa Karşı Bilimkurgu Öyküleri" kitabında bir öyküsünü okumuştum.

Tüm Atılgan çalışanlarına selam ederek mektubumu bitireyim. Dağıtım için, yine hatırlatayım, her yardımı yaparız, ama galiba Ankara'da bu işi Neyir Cenk yapıyor. Neyse, hepinize iyi çalışmalar dilerim.

Saygılarımla,
Emrah GÖKER

Sevgili Akkoç,

ATILGAN'ın görev seferi başarılı bir şekilde devam ediyor. Sizin şahsınızda tüm ekibi kutluyorum. Başarılarımızın devamını diliyorum.

Bendeki örnek sayıyı Ege Üniversitesi Astronomi ve Uzay bilimleri bölümüne götüreceğim. Tüm astronomlar-Doçenti, doç. yard. ve öğretim görevlileri arkadaşlarım. Hatta "Astronomi Magazin" de benim bir öyküm de yayınlandı. Orada ilan tahtasına iğneleyip, tetkik edilmesini sağlayacağım. İyi bir potansiyel olduğuna inanıyorum. İnşallah netice alırız.
3. sayıda eski bir dostuma rastladım, EROL TULAY. Fransızca çevirileri güzeldir. Onu ATILGAN'da görmek sevindirdi beni.

Sizde 'Mesaj' adlı öykümün olduğunu yazmışsınız. Ekte 'İstasyon', 'Değişim' ve 'Sürpriz' adlı öykülerimi gönderiyorum. Öykü çok. Yeter ki talep olsun, arza hazırım. Bu yapıya birkaç taş da bizim koymamız gerekli. Ne yazık ki, abone olmak ve abone bulmaktan başka elimden bir şey gelmiyor.

BK.ya yeni başlayan kardeşlerimizin hatalarını hoş görmek, onları daha çok yazmaya teşvik etmek gerek. Çünkü yazmak, mantık hatalarına düşmeden yazmak için konuları iyi tetkik edecekler, dolayısıyla araştırıcı olacaklar, bu işe bilimsel akılcı toplum oluşmasına katkıda bulunacaktır. BK. yalnız uzay savaşları değildir. Yazılarda bunu sevinçle izlemekteyiz. Gençler uzay savaşlarının dışına çıkıp, bilimden hareketle bir adım izleri, kuralını uyguluyorlar yazılarında... Bu çok sevindirici. Maya tutuyor! 3. sayıda övgüye değer yazılar var. Araştırma - eleştiri tanıtım... güzel... Robot, android ve siborg incelemesi güzel, Gültekin Çoygun'un yazısı, Kerem Sanatel'in yazısı güzel. Salt öyküler zaten sık olur, arada bu tip inceleme eleştiri yazıları çok yararlı olur kanısındayım.

Tüm ekibe başarı dileklerimle sevgilerimi yolluyorum, esen kalın.

Recai DİNÇER

Sayın İlgililer,

ATILGAN'ı severek okuyor ve yayın yaşamının uzun olmasını diliyorum.

Zaman zaman eski kitapçıları gezerek elimde mevcut olmayan bilimkurgu kitaplarını temin etmeye çalışıyorum. Ama bazı kitapları bir türlü temin edemedim. Özellikle Çağlayan yayınlarından İntikam Roketi, Hücum ve Çıldıran Dünya bunlardan bazılarıdır. Bu konuda bana yardımcı olabilirseniz sevinirim.

Reşit YILMAZ / İSTANBUL

Yukarıdaki satırlarda bize gelen mektuplardan bazılarını görüyorsunuz. Gelen tüm mektuplarımız özel olarak yanıtlanmaktadır. ayrıca isteklerinizde elimizden geldiği ölçüde yerine getirilecektir. Bunlardan en önemlileri temin edemediğiniz eski kitap, film afişi gibi konulardır. Eski kitap satan tanıdık dükkanlar sizlere bu konuda yardımcı olabileceklerdir. Sizler arzu ettiğiniz kitapların listesini bizlere gönderin ve bir süre bekleyin. Biz sizler için bizleri tanıyan kitapçı dostlarımızla sizin aramış olduğunuz kitapları sizin için temin etmeye çalışalım.

Bu konuda hiç endişeniz olmasın. Yıllardır bu işleri kendimiz ve arkadaşlarımız için zaten yapıyorduk.

Gönderilen öykü ve çizimler içinde bir kez daha teşekkürler. Hepsi değerlendiriliyor, hiç kuşkunuz olmasın. Yeter ki siz çalışmayı elden bırakmayın ve hep daha iyisini vermeye gayret edin.

Bol okumalı günler dileğiyle gelecek aya dek sağlıklı ve mutlu kalın diyoruz.

ATILGAN

Bilimkurgu Yazarları Testi

Sezen Kaymak

Aşağıdaki seçeneklerden yalnız biri doğrudur, lütfen doğru bulduğunuz cevap kutularından birini işaretleyiniz.

1) "The War of the Worlds (Dünyalar Savaşı)" romanı aşağıdaki BK yazarlarından hangisine aittir?
a) Robert Heinlein c) Arthur C. Clarke
b) Poul Anderson d) H. G. Wells

2) Aşağıdaki yazarlardan hangisi BK yazarı değildir?
a) Ursula K. Le Guin c) Jules Verne
b) Agatha Christie d) Harlan Ellison

3) Yapıtları arasında "Star Trek (Uzay Yolu)"in öykülerinin de kitapları olan BK yazarı aşağıdakilerden hangisidir?
a) James Blish c) Theodore Sturgeon
b) Isaac Asimov d) Frederik Pohl

4) Filmi 1971 yılında çekilen ve yirmibeş yıl sonra ülkemizde de bu yıl gösterime giren "A Clockwork Orange (Otomatik Portakal)" romanının yazarı aşağıdakilerden hangisidir?
a) Harry Harrison c) Anthony Burgess
b) Mary Shelley d) D. F. Jones

5) Aşağadakilerden hangisi Arthur C. Clarke'ın yapıtı değildir?
a) The Green Hills of Earth
(Dünya'nın Yeşil Tepeleri)
b) The Nine Billion Names of Earth
(Tanrının Dokuz Milyar Adı)
c) Chilhood's End (Son Nesil)
d) The Star (Yıldız)

6) Bir Anti-Ütopya olan "Brave New World (Cesur Yeni Dünya)"un yazarı aşağıdakilerden hangisidir?
a) Yevgeni Zamyatin c) Aldous Huxley
b) George Orwell d) David Gerrold

7) Ünlü Gökbilimci Dr. Carl Sagan'ın yazdığı ve Dünyamıza 26 Işık Yılı uzaklıktan geldiği saptanan teknik bilgilerin Dünya üzerindeki etkilerinin anlatıldığı roman aşağıdakilerden hangisidir?
a) The End of Eternity (Sonsuzluğun Sonu)
b) Contact (Mesaj)
c) Children of Tomorrow (Yarının Çocukları)
d) Last and First Men (Son ve İlk İnsanlar)

8) Aşağıdakilerden hangisi Harlan Ellison'un bir yapıtıdır?
a) Journey to the Center of the Earth
(Dünya'nın Merkezine Yolculuk)
b) The Invisible Man (Görünmeyen Adam)
c) The Island of Dr. Moreau
(Doktor Moreau'nun Adası)
d) The City on the Edge of Forever
(Sonsuzluğun Yanıbaşındaki Şehir)

9) 1942 yılında Chicago'da doğan ve Tıp öğrenimini bitirdikten sonra "The Andromeda Strain (Uzay Mikrobu)", "The Terminal Man (İki Beyinli Adam)" gibi romanlar ve "Jurassic Park (Jurasik Park)", "Disclouser (Taciz)" gibi senaryolarda yazan BK yazarı kimdir?
a) Michael Crichton c) Ray Bradbury
b) Harry Harrison d) Phillip K. Dick

10) "2001 A Space Odyssey (2001 Bir Uzay Yolculuğu)" adlı ünlü BK klasiği filme kaynaklık eden ve Arthur C. Clarke'ın 1948 yılında yazdığı kısa öykünün adı aşağıdakilerden hangisidir?
a) The Star (Yıldız)
b) The Sentinel (Nöbetçi)
c) Martian Odyssey (Mars Yolculuğu)
d) Surface Tension (Yüzey Gerilimi)

11) Filmi de çekilen "Fahrenheit 451" adlı romanın 1951 yılında Ray Bradbury tarafından yazılan özgün uzun öyküsünün adı aşağıdakilerden hangisidir?
a) It's a Good Life (İyi bir Yaşam)
b) Light of Other Days (Diğer Günlerin Işığı)
c) The Fireman (İtfaiyeci)
d) Night (Gece)

12) Aşağıdakilerden hangisi Robert A. Heinlein'in bir yapıtıdır?
a) Double Star (İkiz Yıldız)
b) The Gods Themselves (İşte Tanrılar)
c) The Left Hand of Darkness (Karanlığın Sol Eli)
d) Rendezvous with Rama (Rama ile Buluşma)

13) THX-1138'in aynı zamanda ünlü bir film yönetmeni de olan yazarı aşağıdakilerden hangisidir?
a) Steven Spielberg c) George Lucas
b) Val Guest d) Guy Hamilton

14) Aşağıdaki BK Romanlarından hangisi Brian Aldiss'in bir yapıtıdır?
a) The Stars My Destination (Kaderim Yıldızlar)
b) The Canopy of Time (Zamanın Gölgesi)
c) Lord of Light (Işığın Tanrısı)
d) The Space Merchants (Uzay Tüccarları)

15) Aşağıdaki BK yazarlarından hangisi "Colossus" romanının yazarıdır?
a) Stanislav Lem c) Fred Hoyle
b) D. F. Jones d) A. E. Van Vogt

DARKWOOD SAKİNLERİ
ÇİZGİROMAN DERGİSİ

İRTİBAT ve İSTEME ADRESİ:
HAKAN ALPİN - Ahmet Vefikpaşa Cad. No.56 34280 Çapa / İSTANBUL
Tel.: 0212. 585 00 39

METİS YAYINLARI

BİLİMKURGU SERİSİ

PASLANMAZ ÇELİK SIÇAN
Harry HARRISON
Çeviren: Metin ÇETİN

UZAY TACİRLERİ
Frederic POHL ve
Cyril M. KORNBLUTH
Çeviren: Fatma TAŞKENT

BALIKÇIL GÖZÜ
Ursula K. LeGuin
Çeviren: Çiğdem Erkal İPEK

KAYBOLAN MİRAS
Robert A. HEINLEIN
Çeviren: Fatma TAŞKENT

İKİZ YILDIZ
Robert A. HEINLEIN
Çeviren: Nazlı KORKUT

ROCANNON'UN DÜNYASI
Ursula K. LeGuin
Çeviren: Tüba ÇELE

İKİ DÜNYA SAVAŞI
Poul ANDERSON
Çeviren:
Güzide GÜRBÜZ

MEVKİ UYGARLIĞI
Robert SHECKLEY
Çeviren: Belma AKSUN

... VE SONRA HİÇ KALMADI

Eric Frank RUSSELL

Çeviren:
Belma AKSUN

METİS YAYINLARI
İpek Sokak No.9 80060 Beyoğlu / İSTANBUL Tel.: 0212. 245 45 09 Fax: 0212. 245 45 19